

S petkovne otvoritve dveh razstav v Kranju: v galeriji Prešernove hiše razstavljata akad. slikar Miha Pirnat in akad. kipar Boris Sajovic (levo), v galeriji v Mestni hiši pa skupina gorenjskih slikarjev: Batista, Čeh, Florjančič, Gvardjanič, Jesih, Kump, Legat, Marchel, Novine, Ravnik, Savinšek, Šubic, Tušek in Vovk-Štih. (desno) — Foto: F. Perdan

Leto XXVI. Številka 78

Ustanovitelji: obč. konference SZDL
Jesenice, Kranj, Radovljica, Sk. Loka
in Tržič — Izdaja CP Gorenjski tisk
Kranj. Glavni urednik Anton Miklavčič
— Odgovorni urednik Albin Učakar

GLAS

Kranj, sreda, 10. 10. 1973

Cena 70 par

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik.
Od 1. januarja 1958 kot poltednik.
Od 1. januarja 1960 trikrat tedensko.
Od 1. januarja 1964 kot poltednik,
in sicer ob sredah in sobotah

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Vojna na Bližnjem vzhodu

75. mesec se je komaj iztekel od junijske vojne leta 1967, ko je Izrael v šestih dneh zasedel dele ozemlja Egipta, Jordanije in Sirije in v soboto ob 12.30 po srednjeevropskem času je spet počilo. Takoj po »eksploziji« je bilo moč predvideti, da to ne bo le eden manjših spopadov, kakršnim smo bili priča v zadnjih šestih letih. Močne koncentrirane vojaške sile na obeh straneh črt premirja in 6-letno kopičenje orožja, ki ga je trenutno na Bližnjem vzhodu več kot kjerkoli na svetu, so dale slutiti, da bo šlo tokrat za vojno, ki bo celo silovitejša od junijske 1967.

Včeraj, tretji dan po začetku spopada na črti premirja ob Sueškem prekopu in na Golanski planoti, še vedno ni bilo jasno, kdo je odprl ogenj. Poročila iz Izraela, Egipta in Sirije so si o tem nasprotujoča. Tudi o tem, kakšno je stanje na bojiščih po treh dneh, je težko kaj reči. Po poročilih iz Egipta so egiptovske vojaške sile zavzele domala ves vzhodni, junija 1967 od Izraelcev okupirani del Sueškega prekopa in še naprej prodirajo proti vzhodu na Sinaju. Poročila z Golanske planote pa govorijo o močnih, veliko hujših spopadih kot pred šestimi leti, med izraelskimi in sirijskimi enotami. Sirijska poročila tudi govorijo, da bodo kmalu zavzeli mesto El Kuneitra, ki so ga Izraelci zavzeli v junjski vojni.

Sedanja, po mnenju številnih diplomatov nepričakovana vojna je takoj naletela na velik odmev v svetu. Nixon je zvedel zanj na odhodu in je z Brežnjevim takoj izmenjal poslanici. Ves arabski svet, pa tudi neuvrščene države, Kitajska in Sovjetska zveza so obsodili ponovno izraelsko agresijo in podprli prizadevanja Egipta in Sirije, da na ozemlju vzpodstavijo stanje, kakršno je bilo pred junijsko vojno 1967. Nekatere arabske države so obljubile Siriji in Egiptu tudi vojaško pomoč, če bo potrebna. Ameriški Pentagon pa je potrdil premike nekaterih enot ameriškega sredozemskega brodovja. Letalonosilka in trije rušilci so izpluli iz Pireja proti Kreti. Vendar Pentagon pravi, da teh premikov ne gre razlagati kot pripravo za morebitno akcijo, marveč samo kot »normalen ukrep v krizi, kakršna je sedanja«. Temu po drugi strani velja dodati, da je v Sredozemskem morju tudi sovjetsko brodovje.

Čprav nobena od nasprotujočih si strani v vojni na bližnjem vzhodu ni zahtevala sklicanja varnostnega sveta OZN, se je ta v ponedeljek ob 23.14 po srednjeevropskem času sestala. Sklicanje so zahtevale ZDA. V resoluciji so predlagale takojšnjo ustavitve sovražnosti, s tem, da se čete držav v spopadu vrnejo na položaje, na katerih so bile pred začetkom tega spopada. Niso omenile resolucije varnostnega sveta iz novembra 1967, v kateri je rečeno, da se mora Izrael umakniti z ozemelj, ki jih je zasedel junija 1967. Predlog ameriške resolucije je podprla tudi Velika Britanija. S takšnim predlogom se niso strinjale Sovjetska zveza, Kitajska in neuvrščene države v varnostnem svetu in so zahtevale, da se v resolucijo vključi tudi stališče VS iz novembra 1967 oziroma, da Izrael vrne zasedena ozemlja. Po takšnih stališčih varnostni svet ni zavzel nobenega sklepa in je sejo prekinil za nedoločen čas.

Čprav je ta hip težko reči in napovedati karkoli, je eno vendar jasno in točno. Izrael je s svojo trmasto in agresivno politiko postavil v nemogoč in nesprejemljiv položaj ne le arabske države, ki se ne morejo odpovedati pravici, da tako ali drugače povrnejo s silo odvzeta ozemlja, marveč tudi ves svet, ki si želi miru in varnosti in ki zato ne more dovoliti, da bi si močnejše države lahko prilasčale ozemlja slabših.

A. Ž.

Sejem obrti in opreme

V hali A v Savskem logu v Kranju bodo v petek ob 10. uri odprli VI. mednarodni sejem obrti in opreme, ki bo trajal do 21. oktobra. Na letošnjem sejmu bo sodelovalo okrog 75 razstavljalcev; od tega 45 zasebnih obrtnikov, pet obrtnih podjetij in 10 inozemskih proizvajalcev orodja in opreme. Domača podjetja bodo razstavljala tehnično opremo, blago široke potrošnje, gradbeni material in kmetijsko mehanizacijo.

V tradicionalni okvir tovrstnih sejmov v Kranju je letos organizator vključil dve novosti. Stiri gorenjske poklicne šole bodo v okviru sejma pripravile razstavo, kjer bodo učenec sedmih in osmih razredov osemletk pred odločanjem za poklic oziroma nadaljnje šolanje prikazali

delo in poklice, za katere se učijo. To bodo lesna in avtomehanična šola iz Škofje Loke in poklicni šoli iz Kranja in Radovljice. Druga takšna novost na letošnjem mednarodnem sejmu v Kranju pa bo gobarska razstava, ki jo bodo pripravili skupaj s kranjskim gobarskim društvom. Poleg razstavljenih gob, bodo prodajali tudi vložene gobe, na voljo pa bodo tudi gobarske jedi.

Tako kot prejšnja leta bo v okviru sejma vsak dan ob 17. uri modna revija, na kateri bo 25 domačih podjetij prikazalo okrog 120 modelov. Sejem bo odprt vsak dan od 9. do 19. ure. Vse razstavljen izdelke (tudi avtomobile) pa bodo prodajali z 2-odstotnim popustom.

A. Ž.

• VSAKO SREDO • VSAKO SREDO • VSAKO SREDO • VSAKO

od 12. septembra do 31. oktobra

MODNA REVVIJA

v veleblagovnici Globus, ob 17. uri v I. nadstropju — levo

Vsi prikazani modeli so že v prodaji

• VSAKO SREDO • VSAKO SREDO • VSAKO SREDO • VSAKO

Novigrad-Pineta. — Letovišče za gorenjske otroke.

V obeh krajih — na Pineti in na otoku Stenjaku, ki sta mimogrede po ocenah nekaterih strokovnjakov najboljši letovišči za otroke ob Jadranski obali — je v zadnjih desetih letih letovalo 12.685 otrok z Gorenjske. Razen tega so v tem obdobju letovali tudi otroci iz Trbovelj, Velenja, Kamnika, Ljubljane in s Koroske. Po letu 1968 pa se je močno razvil tudi sindikalni turizem, saj so številne gorenjske delovne organizacije pošiljale v Novigrad svoje delavce z družinami. Tako je v desetih letih v obeh objektih (v Novigradu in na Stenjaku) letovalo 22.576 občanov, od katerih je približno dve tretjini otrok. Samo v letošnji sezoni je na Stenjaku in na Pineti preživelo poletni zdravstveni oddih 1320 gorenjskih otrok, nekaj nad 600 otrok iz drugih krajev Slovenije in 1475 delavcev.

Direktor Zavoda za letovanja v Kranju Rudi Balderman nam je povedal, da se število otroških letovanj v Novigradu in na Stenjaku že nekaj let povečuje in tako zmanjkuje prostora za tako imenovani sindikalni turizem. Zato je kolektiv zavoda začel razmišljati, da bi na Pineti pri Novigradu povečali posteljne zmogljivosti. V novozgrajenih vikend hišicah nameravajo pridobiti še približno 200 postelj. Načrte za takšno gradnjo bodo v kratkem začeli pripravljati, hkrati pa se bodo pogovarili z gorenjskimi podjetji, da bi vložila sredstva za izgradnjo omenjenih hišic. S tem bi omogočili, da bi v prihodnje lahko letovali na Pineti tudi njihovi delavci z družinami. Za takšno povečanje posteljnih zmogljivosti pa se zavzemajo tudi zato, ker je ob sedanjih zmogljivostih (380 postelj) kuhinja veliko večja. V njej namreč lahko pripravijo 600 obrokov hrane.

A. Ž.

Ob 20-letnici prostovoljnega k vodajalstva bo v kinu Center v Kranju v soboto, 13. oktobra, ob 16. uri svečana akademija. V kulturnem programu nastopa Slovenski orkester in dramski igralci. Vabljeni vsi prebivalci kranjske občine!

10-letnica zdravstvenih kolonij

Zavod za letovanja v Kranju beleži letos 10-letnico obstoja in skrbi za organizirano zdravstveno letovanje gorenjskih otrok v objektih za letovanja na Pineti pri Novigradu in na otoku Stenjaku. Objekti za letovanja otrok so bili zgrajeni s sredstvi vseh petih gorenjskih občin. Takrat so gorenjske občine vložile okrog 500 starih milijonov dinarjev, današnja vrednost objektov pa je gotovo petkrat večja.

jubilejna mešanica
BRAVO

netto 100g

ŠPECIARIJA
BLEDO

Spet košuta za Almiro

Na letošnjem mednarodnem sejmu oblačanja Moda v svetu, ki je bil odprt ta teden v Beogradu, je med razstavljalci pletenin osvojila najvišje priznanje — zlato košuto radovljiška tovarna Almiro. Zlato košuto so prisodili Almirini ženski pleteni kolekciji. Visoko priznanje za letošnjo najuspešnejšo kolekcijo med jugoslovanskimi izdelovalci pletenin je vsekakor še eno lepo priznanje za kolektiv, ki je pravkar praznoval 25-letnico obstoja tovarne.

Naročnik:

VI. MEDNARODNI SEJEM OBRTI IN OPREME od 12. do 21. oktobra 1973

Dobro in slabo

Republiški izvršni svet je obravnaval oceno gospodarskih razmer, ki jo je pripravil zavod za planiranje. Gradivo potrjuje, da se je izboljšala likvidnost gospodarstva. Večje ravnovesje med ponudbo in popraševanjem je dobro znamenje letošnjega gospodarjenja, ugodni so tudi rezultati slovenskega kmetijstva. Po drugi strani pa smo še vedno priča precejšnjim inflacijskim tendencam. Zmanjšujejo se možnosti za preusmerjanje gospodarstva in za modernizacijo, realni osebni dohodki pa so pod lanskimi.

Elektronika 73

V Ljubljani se je včeraj začela jubilejna 20. razstava Sodobne elektronike, ki bo trajala do sobote. Po številu razstavljalcev je letošnja razstava rekordna. Na njej sodeluje 352 razstavljalcev iz 20 držav Evrope in Amerike. Največ razstavljalcev je iz Zvezne republike Nemčije, ZDA in Velike Britanije.

Največ fičkov

V Crveni zastavi v Kragujevcu pravijo, da so v letošnjih prvih devetih mesecih izdelali za 21 odstotkov več avtomobilov — natanko 78.804 vozil. Največ so izdelali fičkov (32.237), tem pa sledi zastava 101 (22.326). Ta mesec bo prišlo s traku 14.288 različnih vozil.

Dober pridelek

Po najnovejših ocenah zveznega zavoda za statistiko lahko pričakujemo, da bomo letos pridelali okrog 8,1 milijona ton koruze, kar je za dva odstotka več kot lani. Sladkorne pese bo letos najbrž več za 3 odstotke, sončnic za 55 odstotkov, grozdja pa za približno 25 odstotkov več kot lani. Le sliv bo za okrog 33 odstotkov manj kot lani.

Avstrija naj ukrepa!

Ob eksploziji bombe pred poslopjem zveze slovenskih organizacij v Celovcu je zvezni sekretariat za zunanje zadeve povabil v svoje prostore veleposlanika Avstrije dr. Otta ter mu izrazil globoko zaskrbljenost jugoslovanske vlade in javnosti. Sporočili so mu zahteve jugoslovanske vlade, da avstrijska vlada najbolj energično ukrepa, da bi dokončno preprečili takšne in podobne incidente, ki škodijo dobrim sosedskim odnosom.

Sklepna proslava

Na griču Samci pod Oršičevim dvorcem v Donji Stubici bo v nedeljo sklepna jugoslovanska proslava 400-letnice hrvaško-slovenskega kmečkega punta. Pokrovitelj proslave je predsednik Tito. Organizatorji pričakujejo, da se bo proslave udeležil tudi predsednik in okrog 100.000 ljudi.

100-letnica Cinkarne

Na ploščadi ob novi tovarni titanovega dioksida v Celju je bila v soboto velika sklepna slovesnost ob 100-letnici celjske Cinkarne. Pred več tisoč delavci in občani je govoril sekretar izvršnega biroja predsedstva ZKJ Stane Dolanc. Slovesnosti so se udeležili tudi najvišji predstavniki slovenskega družbenopolitičnega življenja. Ob tej priložnosti je predsednik republiškega izvršnega sveta inž. Andrej Marinc izročil kolektivu Cinkarne red dela z rdečo zastavo, s katerim ga je odlikoval predsednik Tito.

Višji stroški

Življenjski stroški v septembru so bili za 1,4 odstotka večji kot prejšnji mesec, v primerjavi z lanskim decembrom pa so se povečali kar za 11,4 odstotka. Najbolj so narasli stroški za ogrevanje in razsvetljavo (22,8 odstotka), prehrambni proizvodi so se povečali za 10,6 odstotka itd.

Prof. Slavica Zierkelbach, letošnji nagrajenki, je predsednik skupščine občine Kranj Slavko Zalokar podelil še plaketo mesta Kranja. — Foto: F. Perdan

Dan prosvetnih delavcev v Kranju

Ob dnevu prosvetnih delavcev je temeljna izobraževalna skupnost v soboto, 6. oktobra, pripravila srečanje za več kot 500 prosvetnih delavcev občine Kranj v prostorih tovarne telekomunikacij Iskra Kranj. Zbranim, med katerimi so bili kot gostje tudi predstavniki občine in družbenopolitičnih organizacij ter tovarne Iskra, je predaval o nekaterih aktualnih didaktičnih problemih šol dr. France Strmčnik. Nato pa je prisotne podpredsednik skupščine občine Kranj Janez Sušnik seznanil z dosedanjim gradnjo šol in vrtcev v občini ter s prizadevanji, da se rešijo tudi problemi s prostorom na srednjih šolah v občini.

Kot že nekajkrat doslej, so tudi

tokrat ob tej priložnosti podelili prosvetnim delavcem za njihovo delo na osnovnih šolah, v vrtcih in na srednjih šolah priznanja in nagrade. Zasluge pri izboljšanju učnega uspeha in pri vodenju ostalih aktivnosti imajo seveda vsi prosvetni delavci, letos pa je bilo še posebej vredno družbenega priznanja petnajst delavcev.

Za kulturni program so poskrbeli delavci tovarne Iskra, zbrani pa so si kasneje še ogledali obrate nove tovarne na Laborah.

S srečanja so zbrani prosvetni delavci občine Kranj poslali protestno pismo v zvezi z nedavnimi dogodki na Koroškem v slovenskih organizacij v Celovcu. L. M.

Dr. France Strmčnik je na srečanju prosvetnih delavcev kranjske občine govoril o nekaterih splošnih značilnostih sodobne šole pri nas in v svetu sploh. — Foto: F. Perdan

Republiško tekmovanje ZRVS

Po letošnjih občinskih orientacijsko-taktičnih tekmovanjih zveze rezervnih vojaških starešin v vseh slovenskih občinah — na teh tekmovanjih je sodelovalo okrog 25.000 članov ZRVS — je bilo konec minulega meseca v Dobrni pri Celju drugo republiško tekmovanje slovenskih rezervnih vojaških starešin. Tekmovanje so organizirali republi-

ški odbor zveze rezervnih vojaških starešin, občinski odbor v Celju in osnovna organizacija v Dobrni, udeležilo pa se ga je 51 tričlanskih ekip iz prav toliko slovenskih občin.

Člani ekip so se pomerili iz teoretičnega znanja, v streljanju z vojaško pištolo in na orientacijskem pohodu s karto in kompasom. Tik pred ciljem pa je vsaka ekipa morala opraviti še preskus telesne vzdržljivosti.

Ob zelo močni konkurenci, saj so bile vse ekipe dobro pripravljene, je zmagala ekipa rezervnih vojaških starešin iz občine Ormož. (Lani je bila ekipa iz te občine druga). Druga je bila ekipa iz Tolmina, tretja pa ekipa iz Novega mesta. Med posamezniki so bili najboljši Maks Antolič in Boris Verbančič (oba iz Ormoža), tretji pa je bil Jože Šantelj iz Postojne.

Gorenjske ekipe pa so se uvrstile takole: ekipa Tržiča je bila 9., iz Kamnika 13., Škofje Loke 18., Radovljice 22., z Jesenic 40. in iz Kranja 42. A. Z.

Lepa proslava v Poženiku

Ob lepem vremenu in številni udeležbi je bila minulo nedeljo popoldan osrednja proslava pri spominskem obeležju iz NOB v Poženiku in posvečena tamkajšnjemu krajevnemu prazniku.

Navzoče je pozdravil tajnik krajevne skupnosti Janez Petek, slavnostni govor pa je imel predsednik skupnosti domačin Alojz Cimžar. Uspeli kulturni program so izvajali učenci osnovne šole iz Cerkelj in pevci in člani kulturnoumetniškega društva iz Zaloga. -an

Jesenice

Za danes, sredo, 10. oktobra, so na Jesenicah sklicali sejo izvršnega odbora občinske konference SZDL. Razpravljali bodo o povzetkih javne razprave o ustavnih dokumentih, o predlogu družbenega dogovora, o kadroski politiki v občini Jesenice, o tezah o nadaljnjem razvoju SZDL ter o ustanovitvi medobčinskega sveta SZDL za Gorenjsko. V prvi točki dnevnega reda bodo tako spregovorili o pripravah na 7. sejo občinske konference SZDL Jesenice, v drugi točki pa bodo spregovorili o kadrovskih spremembah v vodstvu občinske konference. Razen tega bodo govorili tudi o ustanovitvi odbora za pripravo VI. zbora aktivistov Gorenjske.

Kranj

Včeraj se je v Predvoru začel seminar za predsednike in tajnike osnovnih sindikalnih organizacij iz kranjske občine. Na treh enodnevnih seminarjih bodo razpravljali o delegatskem sistemu, o opredelitvi sindikata o osnutkih obeh устав in statuta občine, o zakonu o stanovanjskih razmerjih, o novi organiziranosti sindikata v delovnih organizacijah in v občini in o organizacijskih in vsebinskih pripravah na delovne konference. V okviru priprav na občni zbor občinskega sindikalnega sveta naj bi se delovne konference v osnovnih sindikalnih organizacijah začele prihodnji mesec.

Radovljica

Na Bledu je bil včeraj celodnevni posvet za sekretarje organizacij aktivov in oddelkov ZK, za članske odbore in odbore občinskih svetov. V okviru priprav na deseti kongres zveze komunistov Jugoslavije in sedmi kongres zveze komunistov Slovenije je sklep o tem posvetu sprejel komite občinske konference ZK Radovljica. Na posvetu so ocenili družbenopolitične razmere v občini, javne razprave o osnutkih ustav in sedanje razprave o občinskem statutu ter razpravljali o organizacijskih in kadrovskih pripravah na volilne konference.

Danes dopoldne se bo pri občinski konferenci socialistične zveze sestel koordinacijski odbor za odnose med samoupravno družbo in cerkvijo. Odbor bo obravnaval nekatera aktualna vprašanja s tega področja v občini in o pripravah na posvet duhovnikov. — Popoldne se bo pri občinski konferenci socialistične zveze sestel klub odbornikov. Izvolili bodo sekretariat kluba in razpravljali o delovnem osnutku statuta občine. A. Z.

Tržič

Včeraj je bila v Tržiču seja predsedstva občinskega sindikalnega sveta. Razpravljali so o osnutku statuta občine ter obravnavali predloge osnovnih organizacij sindikata za tiste družine, ki naj bi jim občinski sindikalni svet pomagal pri nakupu ozimnice. Člani predsedstva so se tudi seznanili s sklepi zadnjega posvetovanja predsednikov občinskih sindikalnih svetov, ki je bilo v Ljubljani.

19. oktobra bo v Tržiču akademija v počastitev 20. obletnice organiziranega krvodajalstva. Na prireditvi bodo podelili priznanja organizatorjem krvodajalstva ter krvodajalcem, ki so dali kri petkrat, desetkrat, petnajstkrat in večkrat. Prireditve bo v Cankarjevem domu.

V petek popoldne pa bo v Tržiču osrednja javna razprava pred ustanovitvijo temeljne telesnokulturne skupnosti ter razprava o ustanovnih dokumentih in predlogih, ki jih je pripravil iniciativni odbor za ustanovitev skupnosti. Na javno razpravo, ki bo v dvorani paviljona NOB, so povabili direktorje, predsednike delavskih svetov, predsednike krajevnih skupnosti, predsednike krajevnih organizacij SZDL ter predstavnike telesnovzgojnih organizacij iz tržiške občine. -jk

LIP
lesna industrija Bled
lip bled Tovarna Bled

svet za urejanje medsebojnih delovnih razmerij
razglašja naslednja prosta delovna mesta za oddelek
proizvodnje vrat:

več kvalificiranih mizarjev,

več priučenih lesnih delavcev
(moških in ženskih),

več nekvalificiranih delavcev
za priučitev na delovnem mestu (moške ali ženske osebe)

evidentičarja

Pogoji za evidentičarja:
ekonomska šola z enoletno ustrežno prakso (eventualno pripravnik brez prakse) ali
nepopolna srednja šola s triletno ustrežno prakso v knjigovodstvu osebnih dohodkov.

Za vsa delovna mesta nudimo možnost nadaljnega izobraževanja oziroma napredovanja.

Prijave pošljite na naslov: LIP, lesna industrija Bled — Tovarna Bled, 64260 Bled, Razgledna cesta.

Cestno podjetje v Kranju

razpisuje štipendije
za študij na naslednjih šolah:

- 4 štipendije na gradbeni srednji šoli
- 1 štipendijo na upravno-administrativni šoli
- 2 štipendiji na ekonomski srednji šoli
- 1 štipendijo na pravni fakulteti

Prednost pri podelitvi štipendij imajo dijaki višjih letnikov. Rok za oddajo prošenj je do 25. oktobra 1973.

STOLPEC ZA UPOKOJENCE

Vdova in družinska pokojnina

Vprašanje: koliko mora biti stara vdova, da ima pravico do družinske pokojnine?

Odgovor: pravico do družinske pokojnine ima vdova, če je do moževe smrti dopolnila 45 let starosti. To pravico pa lahko uveljavlja tudi, če se ni dopolnila 45 let, a je bila ob moževi smrti popolnoma nezmožna za delo ali pa je to postala v enem letu po njegovi smrti, ali pa če ji je po moževi smrti ostal otrok ali več, ki imajo pravico do družinske pokojnine po tem možu. Vdova prav tako obdrži pravico do družinske pokojnine, če je med trajanjem pravice do družinske pokojnine postala popolnoma nezmožna za delo, to pa toliko časa, dokler taka nezmožnost traja. Vdova, ki ob moževi smrti še ni bila stara 45 let, pridobila pa je pravico do družinske pokojnine zaradi prej omenjenih pogojev, obdrži pravico do te pokojnine, če je med trajanjem pravice do družinske pokojnine dopolnila 45 let. Vdova, ki ob moževi smrti še ni bila stara 45 let, dopolnila pa je že 40 let, dobi pravico do družinske pokojnine, ko dopolni 45 let starosti.

Vdova, ki po moževi smrti ni izpolnjevala posebnih pogojev za pridobitev pravice do družinske pokojnine, dobi ob določenih pogojih pravico do odpravnine oziroma oskrbnine. To pravico ima vdova, ki ni v delovnem razmerju in ne opravlja samostojne dejavnosti, na podlagi katere je obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovana. Odpravnina vdovi se izplača v višini šestmesečnega zneska družinske pokojnine, ki bi jo dobila vdova, če bi imela pravico do pokojnine, vendar največ štirikratni znesek povprečnega mesečnega osebnega dohodka na območju skupnosti v koledarskem letu pred moževo smrtjo. Če vdova izpolnjuje pogoje za varstveni dodatek k pokojnini, skupen znesek odpravnine ne more biti manjši od dvakratnega zneska povprečnega osebnega dohodka na območju skupnosti v koledarskem letu pred moževo smrtjo. Odpravnina se izplača v šestih mesečnih obrokih, začeti od prvega dne naslednjega meseca po moževi smrti. Odpravnina pa se preneha plačevati, če izpolni pogoje za starostno ali invalidsko pokojnino ali za družinsko pokojnino, če se zaposli, začne opravljati samostojno dejavnost, na podlagi katere je obvezno zavarovana ali če se znova poroči.

Pravico do oskrbnine pa ima vdova, ki se je potem, ko se ji je prenehala izplačevati odpravnina, v 90 dneh po moževi smrti prijavila za zaposlitev pri službi za zaposlovanje in če izpolnjuje pogoje gnotnega stanja, ki so določeni za varstveni dodatek. Višina oskrbnine je tolikšna, kot bi bila družinska pokojnina za vdovo, če bi imela pravico do nje, vendar pa oskrbnina ne more biti večja od 40 odstotkov povprečnega osebnega dohodka v koledarskem letu pred moževo smrtjo.

Na proslavi v Gozdu je v imenu vseh štirih krajevnih skupnosti govoril ravnatelj osnovne šole kokrškega odreda Križe Janez Ribnikar — Foto: J. Košnjek

Proslava v Gozdu

Partizansko vasico Gozd nad Križami je obiskalo v nedeljo veliko ljudi. Lepa nedelja je bila in vaški praznik, zato so številni prebivalci tržiške občine in ljudje od drugod prišli v prijazno vasico peš ali z motornimi vozili. V partizanskem Gozdu je bilo v nedeljo, 7. oktobra, tudi srečanje internancev iz tržiške občine ter osrednja proslava ob prazniku krajevnih skupnosti Križe, Pristava, Senično in Sebenje, ki so izbrale 7. oktober za praznični dan. Na ta dan leta 1944 so namreč Nemci in njihovi pomagači vasico požgali do tal, ljudi pa odgnali. Na ta način so kar se da surovo maščevali sodelovanje domačinov s partizani.

Osrednja proslava ob prazniku Križev, Pristave, Seničnega in Sebenj je bila ob 10. uri dopoldne pri spomeniku sredi Gozda. Udeležence je najprej pozdravil predsednik krajevnih organizacij SZDL Križe Vinko Grašič, nato pa je v imenu vseh štirih krajevnih skupnosti govoril Janez Ribnikar, ravnatelj osnovne šole kokrškega odreda Križe. Orisal je pomen praznovanja in poudaril, kako velik je bil prispevek požganega Gozda v NOB. Vaščani so se

takoj po vojni lotili obnove svojih domačij. Ko se je spomnil zadnjih dogodkov po svetu, je še posebno ostro obsodil gonjo proti Slovincem na Koroškem. Dogodkov iz NOB ne smemo pozabiti, prav tako pa ne trpljenja, ki so ga prestali naši interniranci po številnih taboriščih Evrope. Janez Ribnikar je orisal tudi uspehe, ki so jih v zadnjih letih dosegli krajevnih skupnosti Križe, Pristava, Sebenje in Senično. Skupnost Pristava je prejela lani celo zvezno priznanje. Govornik se je zadržal tudi pri vlogi krajevnih skupnosti v novi ustavi.

S kulturnim programom učencev osnovne šole iz Križev in članov amaterskega gledališča Tržič je bila proslava v Gozdu končana.

Ob krajevnem prazniku Križev, Pristave, Sebenj in Seničnega so bile še druge prireditve. Preteklo soboto je bil v Križah pohod šolske mladine od spomenika do spomenika, v nedeljo pa so na takem pohodu tekmovali taborniki, planinci in pripadniki JLA. V četrtek je bil v Križah rokometni turnir, v nedeljo zjutraj pa so pred spomenika v Križah in Retnjah položili vence.

J. Košnjek

20 let krvodajalstva

Kranj
Letos praznujemo v Sloveniji 20-letnico prostovoljnega krvodajalstva. Medtem ko je osrednja republiška proslava tega dogodka že bila spomlad, pa se zdaj vrste še občinske. Proslava za občino Kranj bo v soboto, 13. oktobra, ob 16. uri v kinu Center v Kranju.

Krvodajalstvo se pri nas kot vemo ni začelo šele pred dvajsetimi leti, pač pa je z letom 1953 postalo prostovoljno in brezplačno. Pred tem pa so krvodajalci dobivali za kri denarno odškodnino ali odškodnino v neki drugi obliki. Sklep glavnega odbora rdečega križa Slovenije se je pozneje izkazal kot pravičen in umesten. Krvodajalstvo se je vzporedno s potrebami po krvi v sodobni medicini širilo med ljudmi, vedno več jih je. V kranjski občini je na primer leta 1953 dalo kri 980 krvodajalcev, letos pa 3650, to je več kot tri in polkrat več. Pomembne pa niso samo spremembe v številu krvodajalcev. V dvajsetih letih je dalo kri v kranjski občini 46.000 krvodajalcev, zbrana količina krvi pa presega 13.000 litrov. To so zelo lepi uspehi, ki kranjsko občino uvrščajo med prvih deset slovenskih občin.

Kot zelo uspešen se je v teh letih izkazal tudi sistem zbiranja krvodajalcev. Medtem ko so bila prva leta krvodajalstva pretežno na ramenu delovnih organizacij, se je zbiranje krvodajalcev kasneje preselilo na osnovne organizacije rdečega križa na terenu. Na ta način se število krvodajalcev ni prav nič zmanjšalo. Nasprotno, ni bilo več negotovanja delovnih organizacij

zaradi prevelikega izostanka delavcev, ki so se udeležili krvodajalske akcije. Odveč je povedati, da se delovne organizacije dosledno drže dogovora, da ima delavec krvodajalec prost plačan dan.

Ne smemo pa mimo še ene značilnosti krvodajalstva v občini Kranj. Razen tega, da je pri nas krvodajalstvo množično kot odsev humanitarnosti, pa je posebej še razveseljivo, da ima krvodajalstvo vse večji odziv med mladimi ljudmi. Nemalo zaslug pri tem in pri pridobivanju vedno novih krvodajalcev sploh imajo aktivisti osnovnih organizacij rdečega križa, saj v kranjski občini vsako leto da prvič kri 35 do 40 odstotkov prijavljenih krvodajalcev. Zato se še ni zgodilo, da bi v Kranju ne dosegli in presegli plana števila krvodajalcev, niti sedaj, ko je od leta 1969 plan zvišan za odstotek, namenjen za obvezno rezervo za primere elementarnih nesreč in vojnih nevarnosti.

Ob tem jubileju bo občinski odbor rdečega križa Kranj podelil poštovno vredno aktivnost rdečega križa in pa krvodajalcem priznanja za posebno vestno in odgovorno delo na področju krvodajalstva v zadnjih 20 letih. L. M.

Cerklje

V kino dvorani v Cerkljah je bila minulo soboto zvečer svečana proslava tamkajšnje organizacije rdečega križa in 20-letnice prostovoljnega krvodajalstva. Ob tej priložnosti so podelili tudi večje število značk, pohval in priznanj prostovoljnemu krvodajalcem. Mnogi od njih so aktivni krvodajalci že vseh dvajset let.

Iz govora Antona Gekmana, predsednika krvodajalske komisije, povzemamo, da je ta organizacija dala v dvajsetih letih kar 5248 prostovoljnih krvodajalcev, ki so dali 2100 litrov krvi. Takih, ki imajo že značke prostovoljnega krvodajalca za najmanj petkrat oddano kri, pa je v organizaciji že 614. Pomembnejše govore ob tej priložnosti pa sta imela še znana zdravstvena delavca dr. Franc Mezeg in dr. Branko Stangel z Golnika. Zelo lep in pester kulturni program so izvajali učenci osnovne šole iz Cerkelj, pevci in člani KUD Davorin Jenko iz Cerkelj. Zanimivo je, da je proslavi prisostvovalo prek štirideset predstavnikov krajevnih skupnosti in družbenopolitičnega življenja tega kraja, kar je dalo proslavi še posebno mesto in priznanje. — an

Mercator tudi letos na Obrtnem sejmu v Kranju od 12. do 21. oktobra

Mercator povsod!

Razstavní prostor Mercatorja je v hali A. Na razstavnem in prodajnem prostoru Mercatorja si lahko ogledate in nabavite pohištvo Meblo E-sistem! Potrošniki, pri nakupu blaga posebni sejemski popust. Prodaja je možna tudi na potrošniško posojilo do 15.000 din, brez porokov. Brezplačna dostava na dom!

Zato na svidenje v paviljonu Mercatorja v hali A

Cenjeni potrošniki

Center slepih in slabovidnih Škofja Loka

razpisuje delovno mesto sekretarja (reelekcija)

- Poleg splošnih se zahtevajo še naslednji posebni pogoji:
1. pravna ali ekonomska fakulteta I. stopnje in 5 let delovnih izkušenj ali ekonomska srednja šola in 9 let delovnih izkušenj ali popolna srednja šola in 10 let delovnih izkušenj;
  2. da zoper kandidata ni uveden preiskovalni postopek;
  3. da ni bil obsojen.

Poleg vloge s kratkim življenjepisom in dokazilom o dosedanji zaposlitvi naj kandidat predloži še dokazila, da izpolnjuje razpisne pogoje.

Prijave je treba vložiti v 15 dneh od objave razpisa na gornji naslov z oznako »za razpisno komisijo«.

Osem let brez obračuna

Prejšnji teden je bila po osmih letih končno le skupščina občinske zveze društev prijateljev mladine v Radovljici. Od 70 delegatov se je skupščine udeležilo okrog 50. Vzrokov za tolikšen premor pri delu oziroma boljše povedano nedelavnosti posameznih društev v občini in občinske zveze je najbrž več. Slišati je bilo, da društva niso delovala, da so imeli nekatere kadrovske težave in podobno. To je prav gotovo eden od razlogov, vendar pa je po drugi strani res, da v občini aktivno delujejo nekatera društva, ki združujejo mladino in ki se bavijo podobno kot DPM s problemi družine in otrok in ki bi lahko pomagala tudi občinski zvezi društev prijateljev mladine tako pri reševanju vsebinskih in kadrovskega problemov.

Na skupščini so sklenili, da je treba čimprej v vsaki krajevni skupnosti — teh pa je v občini 18 — ustanoviti društva prijateljev mladine in organizirati v vseh krajevnih organizacijah zbornice društev. Poudarili so, da do podobne nedelavnosti občinske zveze DPM ne sme več priti.

Skupščina je izvolila delegata za republiško konferenco društev prijateljev mladine, 45-članski plenum, 9-članski upravni odbor in 3-članski nadzorni odbor. Vsi ti organi so začasní, ker bodo na VI. republiški konferenci zveze društev prijateljev mladine, ki bo ta ali prihodnji mesec, razgrnili novo organiziranost te organizacije. Začasni upravni odbor se je tudi obvezal, da bo na podlagi poročila in razprave izdelal sklepe, ki naj bi rabili za izdelavo delovnega programa občinske organizacije in posameznih društev za prihodnje obdobje. A. Z.

Stanovanjsko podjetje Radovljica

razpisuje prosto delovno mesto administratorke

Pogoji: končana 2-letna administrativna šola

Nastop dela takoj. Osební dohodki po pravilniku o delitvi osebnih dohodkov. Prošnje dostavite Stanovanjskemu podjetju Radovljica. Razpis velja do zasedbe delovnega mesta. Prošnji priložite kratek življenjepis in dokazilo o šolski izobrazbi.

Kmetijsko gospodarstvo Škofja Loka

objavlja prosto delovno mesto elektromehanika

Pogoj: KV elektromehanik
Nudimo dober OD. Stanovanjsko vprašanje rešujemo vzajemno. Nastop dela takoj. Ponudbe pošljite na naslov: Kmetijsko gospodarstvo Škofja Loka, Mestni trg 20, v 15 dneh od objave oglasa.

Industrija bombažnih izdelkov Kranj

objavlja prosto delovno mesto elektrikarja

Pogoj: KV elektricar

Pismene ponudbe s kratkim življenjepisom sprejema kadrovska služba podjetja 15 dni po objavi.

Dom upokojencev še ni odprt

Svečana otvoritev Doma upokojencev v Kranju je bila sicer že 30. avgusta, vendar pa ustanova še šest tednov po otvoritvi ni začela delati. Vzrok je kaj enostaven. Električna, vodovodna in izolatorska dela na toplotni postaji še niso končana, to pa pomeni, da ni centralnega gretja in tudi ne tople vode. V neogrevanih prostorih nove stavbe pa bi bilo bivanje za ostarele ljudi nevarno in vse prej kot priporočljivo za zdravje. Za zdaj vztraja v neogrevani stavbi le osebje Doma upokojencev.

Investitor SGP Projekt Kranj je sicer že obvestil komisijo za tehnični prevzem objekta, da je stavba dokončana, vendar pa je komisija enkrat junija in drugič 29. avgusta lahko ugotovila poleg tega, da centralno ogrevanje ne deluje, da divgalo ni usposobljeno, še kup drugih pomanjkljivosti. Po pogodbi, ki jo je investitor sklenil z Industrijsko montažnim podjetjem Ljubljana, pa bi moralo biti centralno ogrevanje končano do 1. junija.

Zaradi vsega tega, kot je povedal direktor Stefan Ovsenar, ustanova ni mogla sprejeti oskrbovancev v začetku septembra kot je bilo dogovorjeno. Nekateri bodoči oskrbovanci imajo zaradi zakasnitve kup težav, ker so s septembrom odpovedali svoja dotodanja stanovanja in prodali pohištvo, zdaj pa nestrpno pričakujejo, kdaj bo Dom upokojencev v resnici odprt zanje. L. M.

Ugoden nakup za vsak žep
— za vsak okus!

Bogato izbiro moške in ženske obutve po sejmskih cenah s posebnim popustom vam nudi na sejmu obrti in opreme v Kranju:

Modno čevljarstvo
Kern Stanko,
Partizanska 5, Kranj
Obiščite nas v hali A — desno

Urea - dodatek krmilom

Velike podražitve beljakovinske krme v letošnjem letu so zopet privedle do razmišljanj, da bi dodajali v krmne obroke ureo. Spoznanje, da prežvekovalci lahko iz uree v vampu s pomočjo bakterij tvorijo visoko kvalitetne beljakovine, se danes v praksi premalo izkorišča. Že velikokrat je bilo ugotovljeno, da je govedo v zimskem času slabo krmjeno, posebno z beljakovinami. To pride najbolj do izraza na kmetijah, ki krmijo veliko koruzne silaže.

Urea lahko pri pravilnem krmljenju veliko pripomore do izboljšanja v živinoreji, pri nepravilnem krmljenju pa povzroči nepopravljivo škodo. Lahko pride do hudih zastrupitev in v skrajnih primerih tudi do poginov. Z načrtnim krmljenjem in upoštevanjem navodil se tega ni treba bati.

1. Uporabljati se sme le kvalitetna urea.

2. Urea mora biti brezpogojno enakomerno razporejena v obroku (dobro zmešana).

3. Krmila, ki vsebujejo ureo, se smejo mešati s krmili, ki vsebujejo ferment ureazo (sojina moka). Ferment ureaza hitro razkrajja ureo, zato pa je razkroj uree v vampu prehitel in lahko pride do zastrupitev.

4. Urea se sme pokladati skupaj s krmili, ki imajo veliko energetsko vrednost (koruza, koruzna silaža).

5. Živali se morajo le postopoma privajati na krmljenje z ureo.

6. Krmili se sme samo zdravim živalim.

7. Pri dvakratnem krmljenju smejo dobiti krave v obroku največ 150 g uree dnevno, pitanci pa 25—30 g/100 kg žive teže.

8. V obrokih z veliko beljakovin je dodajanje sečnine nesmiselno (paša, travna silaža, zeleno krmljenje).

V zadnjem času se uveljavlja tudi dodajanje uree pri siliranju koruze. Pri tem je potrebno paziti na to, da je urea enakomerno razporejena v silaži. V praksi se zato uporabljajo posebni dozatorji, ki se montirajo na siloreznicu. Kuruza mora biti v taki zrelosti, da pri siliranju ne izloča soka. Imeti mora najmanj 26—28 % sušine. Uree dodamo največ 500 g/100 kg sveže mase.

Na tržišču se pojavljajo tudi močna krmila z dodatkom uree. Močna krmila z ureo morajo biti briketirana, pri pokladanju se ne smejo močiti. Pri nebriketiranih krmilih obstaja nevarnost, da se urea neenakomerno razdeli in jo je v nekaterih plasteh preveč.

Urea je primerno dopolnilo za manjkajoče beljakovine v obroku, ne more pa biti največji vir za tvorbo beljakovin. V obroku sme biti največ 20—25 % N v prebavljivih beljakovinah iz uree.

Prvi poskusi dodajanja uree v koruzno silažo so bili v letošnjem letu po navodilih KIS izpeljani tudi na Gorenjskem. Tako, da si tudi na Gorenjskem urea počasi utira pot v praktično prehrano.

Živinorejsko
veterinarski zavod
Kranj
Kmetijska
pospeševalna služba:
Peter Kunstelj,
dipl. ing. agr.

OBRтни SEJEM Kranj

od 12. do 21. oktobra

- pohištvo
- gospodinjski stroji
- gradbeni material
- oprema za centralno gretje
- sejemske cene

murha

Unija papir servis, Ljubljana, Pod jezami bo za Boj proti raku pobiral star papir, in sicer v Trziču 11. in na Jesenicah 12. oktobra.

Kmetijsko živilski kombinat Kranj

Agromehanika

Obiščite nas na jesenskem gorenjskem sejmu, ki bo v času od 12. do 21. oktobra v Kranju

Zastopali bomo kompletan program kmetijske mehanizacije

V času gorenjskega sejma ugodni kreditni pogoji

Obveščamo interesente za nakup malih traktorjev pasquali - Tomo Vinkovič, da smo zaradi večje proizvodnje skrajšali dobavni rok s 6 na 3 mesece

art. 8075
vel. 35—41

art. 8097
vel. 35—41

alpina

Veletrgovina Mercator
organizira v času od 1. do 16. oktobra 1973 v vseh prehrabnih prodajalnah Mercatorja
reklamno prodajo

vinjak slovin 0,70 l	26,25 din
pelinkovec dana 0,70 l	13,10 din
laški rizling slov. vino 1/1	12,10 din
modri burgundec slov. vino 1/1	11,50 din
oranžni sirup dana 0,70 l	10,00 din
rdeča pesa belsad 370 g	3,25 din
sardine srce as mirna 100 g	2,75 din
sardine admiral adria 115 g	3,10 din

Potrošniki, obiščite prehrabne prodajalne Mercatorja v Trziču in Kranju. Odločite se za nakup izdelkov katere vam po zelo ugodnih cenah nudijo vse prehrabne prodajalne Mercatorja.

M
Mercator

Dobra krompirjeva letina povzroča tudi skrbi

Krompir je glavni pridelek prenekaterih slovenskih, še posebno pa gorenjskih kmetij. Delo s krompirjem v teh dneh še ne pojenjuje. V glavnem je pobran, pridelovalci pa ga prebirajo in spravljajo ali v gajbice ali v vreče. Dela je veliko, veselja pridelovalcev pa kot kaže bolj malo. Zakaj? Cene za krompir naraščajo in padajo tako rekoč prek noči. Lansko jesen je bila odkupna cena za kilogram krompirja od 1,50 do 1,60 dinarja, letošnja pomlad pa so nekateri pridelovalci dobili za kilogram tudi 4 dinarje. Nekateri pridelovalci so tako razliko v ceni slutili in jeseni vsega krompirja niso prodali, temveč ga prihranili za pomlad. Dražji spomladi prodani krompir je bil tako za marsikoga precejšnja »finančna injekcija«.

Vzroka za to nam ni treba iskati dolgo. Proizvajalci krompirja namreč dobro poznajo muhe in cene našega trga. Zavedajo se, da dobra letina povzroči bliskovit padec odkupnih cen krompirja, slaba pa le-te zviša. Dober pridelek pa ne povzroči le nižje cene, temveč marsikaterega pridelovalca prepriča, da prihodnje leto občutno zmanjša zasajene površine s krompirjem. Nezajamčene odkupne cene so torej pogosti vzrok za tako neenako krompirjevo proizvodnjo. Kmetje zato utemeljeno zahtevajo zagotovitev zajamčenih cen, ki morajo veljati tako v primeru dobre kot slabe letine.

Letošnji pridelek krompirja na Gorenjskem je povprečen oziroma bolj rečeno srednje dober. Podobne ocene prihajajo tudi s ptujskega in dravskega polja. Vendar se le na Gorenjskem lahko pohvalimo, da so pogodbene količine krompirja prodane. Na Notranjskem tarnajo, da ni kupcev, na območju Ptujja pa kupce še iščejo!

Gorenjski kmetje prodajajo krompir po ceni, ki se giblje za sorte igor na primer okrog 1,30 dinarja. Druge so cene nižje. Na ptujskem področju okrog 1,20 dinarja za kilogram, v Prekmurju pa celo 1,10 dinarja za kilogram. Kupci krompirja (bolje posredniki) znajo to dobro izkoristiti. Povsod ga hočejo kupiti po najnižjih cenah, naprej pa ga bodo prodali po ceni, ki ne bo upoštevala odkupne. Če jim to uspe, je njihov dobiček večji. Proizvajalci krompirja in kmetijske organizacije, ki ga odkupujejo, se tega zavedajo in zato pritisku trgovske mreže in ostalih večjih organizacij, ki odkupujejo ter nato prodajajo krompir potrošnikom, ponavadi ne popuščajo. Zavedajo se, da potrošnik zato krompirja ne bo kupil cenejši, čeprav ga bodo dobili posredniki od proizvajalcev po nižji ceni.

Tako ravnanje je pravilno. Sedanja odkupna cena za krompir še ni preveč spodbudna, če pomislimo, da morajo proizvajalci letos in lani plačati najmanj za 15 odstotkov dražje gnojila. Podražila pa so se tudi zaščitna sredstva, gorivo, kmetijski stroji itd. Večji pridelovalci krompirja ročno ne morejo več pobrati. Najprimernejše nadomestilo za množico pobiralcev je kombajn. Le-ta pa stane skoraj 9 milijonov starih dinarjev. Prav tako tudi vsi proizvajalci krompirja ne pridelajo na hektarju 250 centov krompirja. Kalkulacije kažejo, da je šele pri takem pridelku cena 1,30 dinarja za kilogram spodbudna.

Zahteve kmetov po višji ceni so torej opravičljive, čeprav bi kdo dejal, da to draži ozimnico. Vendar krompir pri ozimnici ni največji izdelek. Če poje 5-članska družina letno 350 kilogramov krompirja in ga plača po 1,70 dinarja ali nekaj par več, to znese okrog 600 dinarjev. Veliko večji so izdatki za drugo ozimno blago, obutve in industrijsko blago. Pri podražitvah slednjega se ne razburjamo preveč in ne pomislimo, da mora takšne artikle v vedno večji meri kupovati tudi kmet. Do denarja zanje pa ne bo kaj kmalu prišel, če vztrajamo, da svojih proizvodov ne sme vsaj malenkostno podražiti in prilagoditi rasti življenjskih stroškov.

Družbena ost bi se morala uperiti predvsem proti tistim posrednikom, ki kujejo s prodajo krompirja velike dobičke. Znan je primer iz Dalmacije, kjer je pred kratkim neka trgovina prodajala krompir po 4 dinarje. Ob upoštevanju stroškov prevoza iz Slovenije in »dostojnega« zasluzka zraven cena ne bi smela biti višja od 2,60 dinarja! Ob vsej problematiki pa je nerazumljivo, da se ob sorazmerno dobrem pridelku pripravljamo na uvoz krompirja. S tem in z možnostjo, da bo ta krompir cenejši, lahko samo prizadenemo domače pridelovalce!

J. Košnjek

Mladi na prvih mestih

Avto-moto društvo iz Cerkelj je organiziralo v nedeljo tekmovanje traktoristov in kmetijskih strojnikov. Najboljša mesta so zasedli mladi tekmovalci, bodoči kmetovalci. Zmagal je 18-letni Jože Kozelj iz Cerkelj, ki je zbral 206 kazenskih točk. Drugi je bil Jože Kepic iz Dvo-

ri, tretji pa Janez Sajevec iz Cerkelj. Organizatorji so se odločili, da bodo prihodnje leto spremenili tekmovalni program. Tekmovanja z dvoosno prikolico ne bo več, ker je za nekatero mlajše tekmovalce prezahtevno. Dvoosno prikolico bo zamenjala enoosna.

Kdo je zdaj na potezi?

Leto dni je, odkar je hotel na Šmarjetni gori zaprt

Molk in zid bi lahko ta hip rekli za objekte na Šmarjetni gori. Molk, ki je tako hladen, da postaja že naravnost odvrten, in zid, ki obdaja hotel in je na srečo še vedno dovolj trden, da ni nevarnosti, da bi kjer koli popustil in povzročil še večjo škodo. Potem je tu še asfaltirana cesta, ki se odcepi na Delavski cesti v Stražišču na vrh Šmarjetne gore. Ni vzdrževana in ponekod po robih močno zaraščena, sicer pa dobra. Kako tudi ne? Saj poleg redkih motoriziranih turistov (največ mladih Kranjčanov), ki se od časa do časa ob večerih umaknejo pred vsiljivimi pogledi na Šmarjetno goro in uživajo v prijetnem šepetanju, ter redkih voz s konjsko vprego, ko lastniki to in ono postorijo v gozdu, cesta sploh ni obremenjena. Takšna je že leto dni Šmarjetna gora, ko so na njej zaprti hotel.

Opozorilna tabla v Stražišču — Nekdo je rekel, da je nesramna provokacija

pisanje. In tudi zdaj ni to namen. Želel sem le izvedeti, če se je v zadevi okrog Šmarjetne po skoraj osmih mesecih, ko smo o njej na široko pisali v Glasu, kaj premaknilo. Konec koncev vse bolj trka na vrata zima, za objekte pa smo že takrat ugotovili, da se na njih dela precejšnja škoda. Ne bi ponavljal vseh takratnih ugotovitev. Spomnil bi le ne eno, in sicer, da sta na potezi Planinska zveza Slovenije in občinska skupščina.

Koliko se je od takrat do danes spremenilo od slednje ugotovitve, je ta trenutek težko kar koli reči. Najbolj zgovoren je še pogled in vtis, ki ga obiskovalec dobi, če gre na Šmarjetno goro. Navzven je hotel oziroma objekt nespremenjen, sicer pa skrbno zaklenjen, razen vrat, ki iz restavracije vodijo na teraso, in so zaslonjena s precej debelo desko. Tako je bilo sredi minulega tedna. Radovedni obiskovalec pa je skozi stekla oken in vrat lahko opazil še lepo zloženo opremo (stole), nekaj ostankov malice v kuhinji in luže na tleh, kar je bila najbrž posledica zadnjih nalivov, ko je voda skozi streho, ki je že v začetku leta puščala, vdrla v notranjost. Nehote se ob takšni sliki človek vpraša, kaj je deževje naredilo v sobah. Upajmo, da ne prevelike škode. K popolni sliki je treba dodati še samevajočo mizo ob počasi razpadajočem nekdanjem zvoniku, ki jo je nekdo postavil tja. Morda od časa do časa s pridom služi popotniku, ki pride na vrh ali pa presenečenemu turistu, ki je nasedel reklamni tabli v Stražišču o vabljenem hotelu na Šmarjetni gori. Sicer pa je bolj v posmeh kot v prid. To pa je tudi vse, kar je ta hip mogoče videti na nekdanji tako priljubljeni kranjski turistični točki.

Ko sem hotel kaj več izvedeti, kako je zdaj s Šmarjetno goro in z zaprtimi objekti, kako kaže za naprej, žal (recimo po nesrečnem naključju ali pa morda zaradi

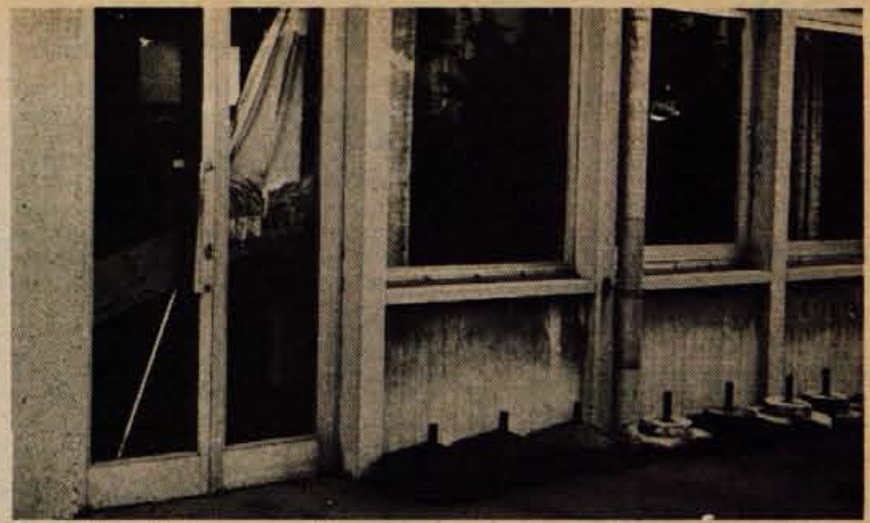
premajhne poklicne vztrajnosti) nisem mogel dobiti odgovora ali pojasnila. Edino skromno informacijo, ki nekako razgrinja molk, za katerega kot kaže nekateri menijo, da ta hip še najbolje rešuje problem, sem dobil pri kranjskem Planinskem društvu.

Predsednik društva Franc Ekar mi je povedal, da stališče društva niso prav nič spremenili. Planinski zvezi Slovenije so že pred časom predlagali, da se oba objekta (na Šmarjetni in na Krvavcu) odstopita občinski skupščini, da bo ona potem našla ustrezno rešitev. Sicer pa kranjski planinci želijo le ustrezno pomoč občine, da bi v nekaj letih lahko zgradili na Ledinah pod Skuto manjšo planinsko postojanko. S tem bi bil ves problem okrog lastništva, ki je kot kaže vrsto let zaviral rešitev in jo pripeljal v nemogoč položaj, rešen. S takšnim predlogom Planinskega društva Kranj se zdaj kot kaže strinjajo tudi na Planinski zvezi Slovenije, vsaj tako so se menda minuli četrtek dogovorili na sestanku v Kranju.

Kdo je torej zdaj na potezi? Letališko podjetje Brnik, ki je pred dvema letoma in pol prevzelo objekte nekdanjega Planinske gostinskega podjetja Krvavec, je na začetku tega leta poudarilo, da nima dovolj denarja za sanacijo. Je morda to tovarna Sava, kjer so v začetku leta rekli, da ne morejo prevzeti objektov na Šmarjetni dokler ne bodo rešene stvari okrog lastništva? Ali pa je to občinska skupščina (ko je Planinska zveza Slovenije zdaj kot kaže odstopila od nemogočih pogojev, da zahteva 3 milijone novih dinarjev odškodnine ali pa postavitve ustrezne planinske postojanke drugje)?

Kakorkoli že, molk okrog Šmarjetne gore je postal vprašanje, za katerega bi bil dobrodošel čimprejšen odgovor.

Besedilo: A. Žalar
Slike: F. Perdan

Vrata, ki vodijo iz restavracije na teraso. — Res zanesljiva zapora!

Naključni ali zaradi vabljeve table v Stražišču prevarani prišlek si lahko malce odahne pri mizi, ki v posmeh sameva na vrhu.

saj moramo kupiti še precej mesnih izdelkov, posebno hrenovk za otroke. Govejega mesa je kar dovolj, medtem ko teletine in svinjine večkrat zmanjka. V soboto pa je bilo v Radovljici vsega dovolj. Slišala sem pa, da v Kranju skoraj ni bilo dobiti mesa.

Izdatek za meso je med največjimi izdatki naše družine. Verjetno bo dražji, se sliši. Prav nič manj ga ne bomo jedli. Pri hrani ne nameravamo štediti in si trgtati od ust... Če vem, zakaj ni mesa, vprašujete. Ne vem! Tako daleč se še nisem spuščala in razglabljala.

Pred poslovalnico Mesoizdelkov iz Škofje Loke na Primskovem sva najprej ogovorila Ivano NOVAK, gospodinjo s Planine.

»V soboto Kranj ni imel mesa. Imele so ga le loške poslovalnice. Vendar moram reči, da je Kranj še kar dobro založen z mesom. Drugje pravijo, da je še večje pomanjkanje. Kupujem pretežno goveje meso. Največkrat ga dobim. Bolj skromni smo in kar gre. 6 nas je v družini in na teden »zmečemo« za meso kar precej denarja. Če bo še dražje, bo treba odšteti za meso še več denarja, čeprav z mesom ne razmetavamo.«

Na krožnikih je največkrat goveje meso

O pomanjkanju mesa in vzrokih zanj smo že pisali v eni izmed preteklih števil Glasa. Predstavniki Kmetijskega gospodarstva Škofja Loka in kranjske klavnice so nas seznanili, zakaj preskrba z mesom šepa oziroma zakaj ga ni toliko, kolikor bi ga želeli potrošniki kupiti. Spoznali smo, da si gorenjski mesarji prizadevajo čim bolj oskrbovati trg, čeprav v posameznih primerih že koljejo z izgubo. Temu in večjemu staležu goveje živine gre zahvala, da mesna kriza na Gorenjskem še zdaleč ni tako huda kot je na primer v nekaterih glavnih mestih jugoslovanskih republik. Vendar potrošniki v mesnicah ne najdejo tistega, kar bi želeli. Govejega mesa je za silo, medtem ko svinjskega in telečjega manjka. Zato ljudje pogosto segajo po perutnini, katere je za zdaj še dovolj. Ljudem je vedno bliže tudi dejstvo, da bodo morali kmalu meso plačevati dražje, če ga želijo še imeti na krožniku. Vprašanje pa je, koliko bi morebitna podražitev mesa zmanjšala potrošnjo. Iz izkušenj preteklosti sodeč, prav dosti ne, saj smo narod, ki se nerad odreče mesu.

Nas je predvsem zanimalo, koliko mesa pojemo na teden, koliko odštujemo zanj in katere vrste mesa dobimo v mesnicah in katere ne. S fotoreporterjem sva odšla v akcijo v ponedeljek. Ker sta petek in sobota glavna »nabavna« dneva, so bile mesnice precej upustošene. Kljube so bile osamljene. Tudi kupcev ni bilo preveč, vendar je vseeno najina akcija uspela. Pokazala je, da založenost Gorenjske z mesom ni najboljša, da manjka svinjskega in telečjega mesa, da odštejejo ljudje tedensko za meso precej denarja in da se potrošnja, čeprav bi bilo meso dražje, najverjetneje ne bi bistveno zmanjšala. In še nekaj sva spoznala. Ljudje niti ne negodujejo, temveč vzamejo tisto, kar jim mesar lahko ponudi!

Pred poslovalnico Mesoizdelkov v Škofji Loki sva ustavila Niko TERAN, Ločanko, absolutenko defektologije.

»Sestro kupiva tedensko pol kilograma govejega mesa. Nisva ljubiteljici mesa in zato drugih vrst mesa ne iščeva. Slišim pa, da posebno telečjega in svinjskega manjka. Precej stvari dobiva od doma. Oče nama prinese perutnino in ribe. Preživlja

nje se zato poceni. O, če bi pa morali vse kupiti, bi bilo dražje. Zdi se mi, da je meso dovolj drago in ga ne bi kazalo več dražiti. Še ceneje bi bilo lahko.«

Nana RUPAR iz Škofje Loke, učiteljica na osnovni šoli Petra Kavčiča Škofja Loka je prišla iz mesnice na loški tržnici. V desetminutnem klepetu je pripovedovala:

»Meso je nedvomno eno od najosnovnejših živil. Pet odraslih nas je v družini in tedensko potrošimo za meso več kot 20.000 starih tisočakov. Meso kupuje največkrat mama. Če pa ona ne utegne, moram ponj jaz. Odločamo se za govejega, ker drugega ne dobimo. Teletina je redkost, svinjskega mesa že nisem videla dobra dva meseca. Zgodilo se je že, da je bilo tudi goveje meso tako slabe kvalitete, da človek okleva, ali bi ga vzel ali ne. Redni kupci v mesnici na tržnici

smo. »Naletimo« tudi na drobovje, jetrca ali možgane. Ostale vrste mesa, mislim predvsem na perutnino, pa kupujemo po samopostrežnih trgovinah. Vzeti moram pač tisto, kar je. V družini smo ljubitelji mesa in dvomim, če bi v primeru podražitve potrošnjo zmanjšali.«

V Radovljici sva se ustavila v gostilni Lectar. Na najina vprašanja je odgovorila Slavica DEŽMAN, natakarica, sicer hčerka lastnice lokala.

»Smo redni odjemalci mesa pri Kmetijsko živilskem kombinatu Kranj, ki nam ga pripelje dvakrat tedensko. Težav nimamo in jih nismo imeli. S teletino je bilo sicer nekaj časa težje, vendar sedaj gre brez zapletov. Imamo tri globoke zamrzovalnike, zato imamo nekaj mesa lahko tudi na zalogi. Menim, da je meso drago. Če se bo še podražilo, se bo potrošnja mesnih jedil zmanjšala. Meso se je že tako v enem letu podražilo za 30 odstotkov, jedila v naši gostilni pa le za 7,9 odstotka, in še to od 1. julija dalje. Obljubljena podražitev mesa bi ljudi prizadela. Če ne bodo tudi plače višje, ga bodo manj pojedli.«

Pred samopostrežno trgovino za radovljiško avtobusno postajo sva nagovorila upokojenko Julijano GOJKOVIČ iz Radovljice.

»Meso kupujem v samopostrežni trgovini ali v mesnici. Odvisno, kjer dobim boljše. Sed nas je v družini, od tega dva otroka. Kuhamo veliko mesa. 15 tisočakov tedensko ni dovolj,

Tudi v Kranju so bile mesnice v ponedeljek opoldne precej puste. S fotoreporterjem sva postopala pred mesnico na Maistrovem trgu in končno le prosila za pogovor Ivano KRISTANC, upokojenko iz Cirk, ki je prišla pravkar iz mesnice.

»Na teden dam za meso okrog 30.000 starih dinarjev. Seveda nakup mesnih izdelkov, hrenovk in klobas v tej ceni ni vračunan. Mislim, da je pri nas meso že dosti drago! Sed nas je v družini in to kar kupim, lahko pospravimo.«

V petek v Kranju ni bilo mesa. Le vampe sem dobila. Rekli so, da bo mesa popoldne dovolj. Nisem čakala, temveč poiskala zasebnega mesarja in dobila tisto, kar sem iskala. Zakaj zmanjkuje mesa, predvsem telečjega in svinjskega, še nisem razmišljala. Verjetno s cenami ni vse v redu. Vedno več potrošnikov sega po perutnini. Druge izbire ni.«

Zmotila sva tudi Ivano KATERN, babico iz Cerkelj. Zadnja, ki sva jo vprašala v ponedeljkovi anketi, je bila. Povedala je tole:

»Sva sama z možem in na teden pojema en do dva kilograma govejega mesa, ker je cenejše. Zato pa kupiva več mesnih izdelkov. Kljub temu potrošiva tedensko od 8 do 10 tisočakov. Meso je po eni strani drago, po drugi strani pa ne, če ga primerjaš z drugimi izdelki. Mislim, da ga kljub podražitvi ljudje ne bodo manj kupovali. Nekaj moraš pojesti, posebno če si cel dan v službi. Meso je najbolj pripravno.«

Besedilo: J. Košnjek
Fotografije: F. Perdan

Bliža se dan krizantem

Toliko rumenih krizantem — cvetje, ki bo prej kot čez en mesec simboliziralo spomin na naše pokojne — kot jih je trenutno nasproti osnovne šole v Podbrezjah in ki se bodo konec meseca razcvetele v vsej svoji bogati lepoti, prav gotovo še niste videli. Zanimivo smo rekli, saj se hitro bliža dan krizantem, in se ustavili ob 8 arov velikem nasadu oziroma rastlinjaku. Zanimalo nas je, kdo se je lotil plantažne gojitve te lepe vendar zahtevne rože.

»Eden od kmetov mi je letos odstopil del tega travnika. Pripravil sem zemljo in potem domala po vsej Sloveniji nabral več tisoč sadik. Že pet let prej sem se v Mariboru, kjer vrtnarji največ gojijo rumene krizanteme (conye mayhev), ukvarjal z gojenjem te jesenske rože. Zdaj, ko sem se stalno naselil na Gorenjskem, kjer imam dom in družino, pa nameravam nadaljevati z izkušnja-mi in teoretičnim znanjem.«

Tako nam je povedal 27-letni Marjan Gomzi iz Maribora, ki je konec julija letos diplomiral in postal agronom. V diplomski nalogi je obdelal prav boleznin in škodljivce krizantem na prostem in za primerjavo v rastlinjaku.

Zmotili smo ga ravno pri škropljenju proti listnim ušem. »To je

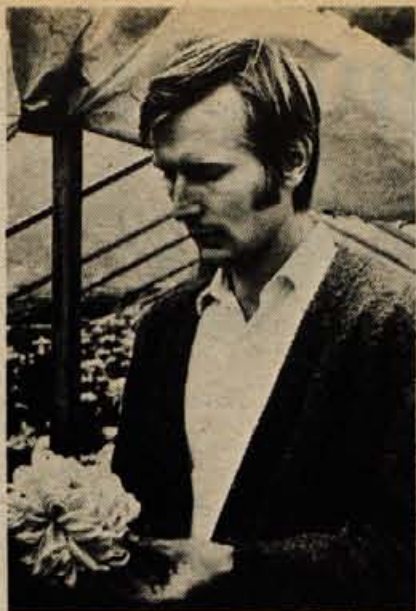
ena najbolj intenzivnih rož, saj sleherna sadika terja skrbno nego. Vsako je treba privezati, odstranjevati pri vsaki sadiki številne vršičke in ničlikokrat škropiti. Mislim, da je danes to že dvajseto letošnje škropljenje. Škropljenje oziroma zatiranje boleznin in škodljivcev, privezovanje in odstranjevanje vršičkov pa je le del opravil. Treba je paziti, da se prekmalu ne razcvetejo in da ne pozebejo. Meni se jih je tokrat nekaj prehitro odprlo in ugotovil sem, da jih bom moral v prihodnje zatemnjevati, kajti krizanteme cvetijo takrat, ko je dan kratek.«

»Kaj sodite o letošnjem pridelku?«

»Kaže, da bo dober. Če pa bi poznal klimatske razmere na Gorenjskem že prej, bi bil lahko še boljši. Mimogrede povedano, velik rizik je pri takšnem plantažnem gojenju tega cvetja. Doslej so mi na primer že trikrat pozeble. Letos sem se zavaroval tako, da sem v rastlinjak postavil 11 oljnih peč. Upam, da mi bo uspelo z njimi obdržati do konca meseca temperaturo nad ničlo.«

»Kaj pa prodaja? Ali že imate kupce?«

»Za zdaj še ne. Nekateri so se že oglasili, sicer pa bom prodajal kar

Marjan Gomzi

sam; nekaj tukaj v Podbrezjah, nekaj pa na kranjski tržnici. Mislim, da bo letos izbira krizantem kar lepa. In čeprav bi o ceni še težko govoril, računam, da bodo cvetovi po okrog 15 dinarjev. Cenejše, glede na delo in stroške, skoraj ne bi mogle biti.«

Marjan Gomzi pravi, da je njegova želja in cilj poleg gojenja krizantem tudi gojenje zelenjave in sadja. Trenutno še nima svoje zemlje, upa pa, da si jo bo z letošnjim izkupičkom lahko nekaj kupil.

A. Zalar

SEM TER TJA PO CERKLJANSKEM

(28. zapis)

GRAJSKA KAPELICA

V Gradu velja kot posebna zgodovinska zanimivost — seve poleg Podgorškove hiše, o kateri je že stekla beseda — lična podružnična cerkva sv. Helene. Letnica v steni zvonika kaže njeno starost: 1426. Ljudsko izročilo pa ve še povedati, da je na mestu sedanje cerkve stala nekoč grajska kapela. In da mora prav zato Podgorškova hiša (»naslednica« gradu!) skrbeti za večno luč v cerkvi (ki je »naslednica« nekdanje grajske kapelice).

Grad in kapelico so porušili najbrž že Turki, ko so v 15. stoletju tod okoli divjali. Cerkvico so pozneje razširjali in obnavljali (npr. 1640 in 1857); tudi sedaj je stavba lična in lepo oskrbovana.

Veliki oltar (kot tudi stranska dva) je delo slovitega podobarja Aleša Janežiča iz Zaloga. Velja pa oltar v cerkvi sv. Helene v Gradu za enega najlepših in najbolj skladnih v fari. No, reči še moramo, da pa imajo Grajani res le »žensko« varstvo: poleg sv. Helene (po naše Alenke), sta v stranskih oltarjih še sv. Lucija in sv. Barbara!

Zanimivo je, da je cerkva sv. Helene večkrat kaj »podedovala«: s Sp. Brnika je dobila veliki zvon z upodobitvijo sv. Simona in Jude, z Zg. Brnika pa je dobila l. 1850 Lajerjev križev pot.

Še besedo o zavetnici Grajanov. Sv. Helena (Flavia Julia) je bila mati rimskega cesarja Konstantina Velikega. Ta je l. 312 prepovedal preganjati kristjane. Sv. Helena je umrla okrog l. 328. — Njeno ime je med Slovenci zelo priljubljeno, saj imamo poleg Alenke in Alenčice — v narodni pesmi povezane s kraljem Matjažem, še Zupančičevo Lenko, ki pometa in vrsto Lenč in Lenčic pa še kako Leno in Aleno.

Iz Gradu je bil doma in dal svoje življenje za svobodo tesar Janez Beton. Rojen 4. 7. 1884, umrl v taborišču Straubing — kot šestdesetletnik ...

SODOBNIKI MED SVETNIKI

Pr eden se bomo razgovorili o Češnjevku, vasi pred Cerkljami, bo prav, če prej pokramljamo o freskah in zvonovih.

Dve vprašanji pa bom moral še prej zastaviti poznavalcem ali domačinom: ali je res v cerkvi sv. Duha v Češnjevku še ona slika, nad katero se je l. 1581 spotaknil vizitator Pavel Bizancij? Strogi mož namreč v svojem poročilu piše, da je menški župnik Luka Sittich dal naslikati v cerkvi svojega strica in da je protestantizmu zapadli cerkljanski župnik Kristof Schwab »onečedil« cerkev (v Češnjevku?), ko je dal vanjo naslikati svojo ženo in otroke. — Svojo ženo in otroke? Najbrž bo podatek zmoten. Saj je bil Schwab protestantom le toliko naklonjen, da jih ni oviral pri obredih. Pozneje se je kesal in skušal svojo zmo to popraviti. Župnikoval je še do l. 1595. Bil pa je ta Kristof Schwab verjetno zato bolj ohlapen in manj goreč katoličan, ker je izviral iz plemiške rodbine Lichtenberških in Tufsteinskih. Cerkljanski fajmošter je bil celih 49 let!

Tisto o podobah sodobnikov med svetniki na freskah pa ni bilo v cerkvenem slikarstvu nič posebno izjemnega. Največkrat se je slikar sam ovekovečil s svojo portretno podobo, seve kje bolj skrito.

Tako je npr. splošno znana upodobitev treh mož na freski (iz l. 1846) v kupoli šmarnogorske cerkve. Tu je Matej Langus naslikal poleg sebe še vodiškega župnika Jerneja Arka in šmarnogorskega kurata Antona Jamnika. In to kar celotne postave!

ZVONOVI NAJ POJO!

D rugo vprašanje, za katero bom skušal dobiti pojasnilo: ali so še v stolpu češnjevske podružnične cerkve oni trije (iz starih preliti) zvonovi iz l. 1883 z nepoetičnimi verzi sicer zaslužnega cerkljanskega župnika Antona Golobčiča. Ti trije »poetični« napisi na zvonovih so (ali so še?) bili: Srenja češnjevska, teb' moj glas velja, vabil klical bom vas v sveti dom. — Sv. Andrej, ti vselej spros' nam voljno križ nositi, s tem nebasa pridobiti. — Oh, nedolžnost ohranite, za grešnike molite, rajncih ne pozabite.

C. Z.

Osem arov velik nasad krizantem nasproti osnovne šole v Podbrezjah — Foto: F. Perdan

Vse o gobah

V četrtek, 11. oktobra, bodo kranjski gobarji odprli na gorenjskem sejmu v Savskem logu razstavo gob s strokovno razlago raznih vrst užitnih, neužitnih in strupenih gob. Prav tako bodo tam uredili kuhinjo, ki bo ljubiteljem teh gozdnih dobrot postregla z gobami, pripravljenimi na razne načine. Za kuhinjo gobarskih specialitet so zagotovili strokovno moč iz Ljubljane. Tako bodo lahko obiskovalci, ljubitelji gob, poučeni o vrstah gob na našem območju in se tudi prepričali o njihovi kulinarčni vrednosti.

O organizaciji razstave in kuhinje so se kranjski gobarji dogovorili na nedeljskem pikniku pri Trsteniku, ki se ga je udeležilo veliko število gobarjev kranjske sekcije mikološkega društva iz Ljubljane, med njimi tudi predsednik te republiške organizacije Ivan Stanič. Kranjski gobarji so obljubili pomoč v organizaciji razstave, zlasti v vsakodnevni donajšanju svežih gob, tako za razstavo kakor tudi za kuhinjo.

V Italiji je znan izrek, da so gobe »meso revežev«. Toda ljubiteljev gobarstva je vse več tudi v razvitih deželah z visokim standardom. Ne zaradi socialne stiske, marveč kot rekreacija. Tako je tudi pri nas. Prav zato pa je toliko bolj potrebna strokovna pomoč in seznanjenje široke javnosti z dobrimi in škodljivimi gobami, saj vsako leto med množico neveselih gobarjev prihaja tudi do pomot, do zamenjave raznih gob, ki se, žal marsikdaj končajo tragično.

K. M.

Zlata poroka Ane in Valentina Erjavška

V soboto, 6. oktobra, sta na Jesenicah praznovala 50-letnico skupnega življenja Ana in Valentin Erjavšek.

Ana Erjavšek se je rodila leta 1904 na Hrušici pri Jesenicah v delavski družini. Njen oče je bil zaposlen v Železarni, doma pa so imeli gostilno in trgovino. Ana ni trpela pomanjkanja, živela je s starši v ugodnih življenjskih razmerah. Solo je obiskovala na Jesenicah, zaposlila se je v Kranjski gori.

Valentin Erjavšek se je rodil v Zgornjih Stranjah pri Kamniku v 5-članski družini. Doma so živeli

skromno, pri očetu se je izučil za poklic zidarja. Kot 16-letni fant se je zaposlil in delal nekaj časa v Kranjski gori, kjer sta se z Ano tudi spoznala in 6. oktobra leta 1923 na Jesenicah poročila.

V zakonu sta se jima rodila dva sinova. Valentin se je po vojni zaposlil pri železnici, kjer je delal kot strojevodja. Med vojno pa je Ana izgubila brata, ki so ga Nemci ustrelili kot talca na Belem polju nad Hrušico.

Zdaj mirno uživata svoj pokoj v krogu svojih vnučkov.

D. S.

Podgorškova hiša v Gradu št. 43 stoji po ljudski pripovedi na mestu, kjer je stal nekdanji viteški grad, po katerem je vas dobila svoje ime.

IVO ZORMAN

51

Draga moja Iza

»Petnajst jih je že bil,« se je namesto mene oglašil oče.
 »V šolo ne bo mogel več... ko se je tako obrnilo.«
 »Delal bo kar doma,« je rekel oče.
 »Dosti vas je za tako kmetijo. Ali Stane ali Andrej...«
 »Za to je še čas...« je rekel oče.
 »Za kaj?«
 »... kdo bo gospodar na Novakovem.«
 »Nisem mislil na to.«
 »Na kaj pa?« je vprašal oče.
 »Na nič, jaz prav na nič,« je pohitel Vogel. »Pripovedujem samo, kar sem slišal. Na Arbeitsamtu pripravljajo seznam fantov, ki naj bi jih poslali na delo v Reich. Saj razumete... vojska... ljudi povsod primanjkuje...«
 »Čemu pripovedujete to meni?«
 »Tudi vaša fanta...«
 »... zakaj naša? Kmetijo imam, dela je doma dovolj.«
 »Saj,« se je odkašljaj Vogel.
 Najbrž mu je bilo nerodno brez ovinkov povedati, kar je imel v mislih, bil je rahločuten mož. Pa tudi bal se je. Kaj pa je vedel, če bomo molčali, zato je na brata samo namignil.
 »Bojim se,« je rekel, »da pri oblasteh niste najboljše zapi-sani.«
 »Zaradi Antona?«
 »Nič ne morete za to, vem,« se je opravičeval Vogel. »Kolikor poznam vašo družino...«
 Gotovo je mislil Heisingerje, ne Novake, a nas je štel, vsaj otroke, tudi za Heisingerjeve.
 »... ji ni kaj očitati. Egon nas je svaril pred Srbi... no takrat smo bili še otroci...«
 »Kaj pa imamo mi z Egonom?« je sovražno rekel oče.
 Vogel se je zmedel, najbrž ni mogel razumeti, da bi se nekdo odrekal mrtvega sorodnika, ki mu ne more biti v škodo, samo v korist.

»Vaša gospa si je bila v rodu z njim,« je rekel.
 »Marija, da. Včasih je jahala njegove konje.«
 Oče še zmeraj ni mogel pozabiti Egonovih konj. Vogel pa ni čutil osti v njegovih besedah. Kaj pa je vedel o družinskih razprtijah.
 »Spominjam se,« je rekel uslužno. »Toda Kraut...«
 »Kdo?«
 »... šef Arbeitsamta. Ta mesta ne pozna. Samo ljudi za delo bi rad.«
 »Enega pred puške... drugega na delo v Reich,« je rekel oče.
 »Naj ju skrijem?«
 »Moj bog, ne,« se je ustrašil Vogel. »Nisem vas prišel nagovarjat, da bi storili kaj kaznivega. Samo to sem vam prišel povedat, da imam tudi jaz pravico izbirati ljudi s Krautovega seznama.«
 Očeta je bila ena sama nezaupljivost. Vogel jo je očitno čutil, ker je brž dodal:
 »Pa ne za Reich. Nekoga potrebujem pri kartah. Andrej,« se je obrnil k meni, »ti jezik poznaš.«
 »A, zato,« je rekel oče.
 »Če boš delal v moji pisarni, te nikamor ne bodo pošiljali.«
 Tako sem prišel k živilskim nakaznicam.
 Prepričan sem, da Vogel ni iskal korist, čeprav je kasneje rad vzel košarico jajc ali zavoj s kolinami... vojska je prinašala pomanjkanje, ki pa smo Novakovi še zmeraj komajda vedeli zanj.

Kakor mi je zmeraj znova zatrjeval Vogel, sem bil pri njem varen. V pisarni z enim samim oknom na mračno dvorišče je bilo tesno, a moram priznati, da sem se prve dni kar prijetno počutil, ko sem sedel za svojo pisalno mizo, in da sem se zdel samemu sebi hudo odrasel, ko mi je Vogel ob koncu meseca izročil ovojnico z denarjem. Dotlej ga še nisem imel toliko hkrati v rokah.
 »Kar tako naprej!« me je spodbujal.
 »Bom,« sem obljubil.

»Če boš opravičil naše zaupanje, te bom lahko kmalu priporočil za bolj plačano delo. Pri nas vodi pot navzgor... ne posebno strma, a zanesljiva.«
 Pot navzgor, to so bile najprej pisarne na južno stran hiše, še zmeraj v pritličju, a dosti bolj sončne... in potlej

morebiti v prvem nadstropju... če bi opravičil Voglovo zaupanje. Pa ga nisem.

Hudo sem ga moral razočarati, in kdove če ni imel zaradi mene še sitnosti. Seveda jih je imel. Bržkone se je čutil opeharjenega, ko je stopil v prazno dvoriščno sobo in ko so mu povedali, česa me dolže. Snažen, zlikan, skrbno potesan, z naočniki brez okvirov in s črnimi narokavniki je hodil po pisarni kakor svečenik v templju. Namrgodil se je že, če svinčniki niso bili ošiljeni, kakor se mu je zdelo prav, kako bi se potlej ne bil zgrozil, ko je izvedel za ponarejeni ključ?

Uradnik, ki ponareja ključe, prosim vas!

V sobici z dvoriščnim oknom sem delal sam. Za mladega človeka je vsaka sprememba zanimiva, zato mi je tudi samota skrajno dobro delo. Nobenega šuma ni bilo slišati, ne s ceste ne iz drugih pisarn, samo hišnikove korake na stopnicah, kadar je moral po opravih v klet.

Kaj naj bi pričakovali drugega od mladega človeka, kakor da je vestno opravil vsako delo? Še lepilo sem tako skrbno nanašal na papir, da se mi listi nikoli niso gubali.

Kmalu pa sem spoznal, da so mi dali najbolj temačen in najbolj odmaknjen prostor v hiši. Prav gotovo nikoli ni bil namenjen za pisarno, prej za skladišče, samo v sili so postavili vanj mizo in omaro. Pozimi je bil zatohlo vroč, ker je bila pod njim kurilnica, poleti pa vlažen in neprijetno hladen. Tudi delo me je začelo dolgočasiti. Dolgi sezname, preštevanje, lepljenje, povezovanje svežnjev... Spoznal sem, da ga je mogoče opraviti tudi na hitro, samo da je, in da se da prav prijetno lenariti.

Česa vsega si nisem izmislil, da sem si preganjal čas. Dnevi so postajali tako neusmiljeno podobni drug drugemu, in morala je priti Karla, da se mi je življenje obrnilo in dobilo svoj pomen.

Karla ni videla v mojem delu nič takega, s čimer bi se bilo mogoče postavljati. Kar preslišala je, ko sem rekel, da delam. »Se v trgovino te ni,« je rekla s spogledljivostjo, ki je bila zame nova, a mi je bila brž prijetna. »Vsaj mene bi lahko prišel kdaj pogledat, mar ne?«

Mali oglasi: do 10 besed 15 din, vsaka nadaljnja beseda 2 din; naročniki imajo 25 % popusta. Neplačanih oglasov ne objavljamo.

prodam

Prodaj dobro ohranjen kombiniran OTROŠKI VOZIČEK — avstrijski — za 2200 din. Radovljica, Serčerjeva 6 5763
 Poceni prodaj novo OKNO — 140 x 180 cm. Božnar Jože, Prelesje 2, Gorenja vas 5811
 Prodaj ZIMSKA JABOLKA, HRUSKE, OREHE in MOST. Eržen, Zabukovje 2, Besnica 5825
 Prodaj 1500 kosov rabljene STRESNE OPEKE folc in 150 KORITOV. Mlekarska 8, Kranj 5826
 Prodaj 4,5 kub. metrov mešanih DRV in 550 STRESNIKOV (bobrovec). Informacije pri Vencelj, Zupančičeva 27, Kranj 5827
 KRZVEN PLASČ — črn, perzianer — tačke, velikost št. 46, uvoz, prav malo rabljen, prodaj. Nazarjeva 12 (stanovanje 8), Kranj. Vpršaši popoldne 5828
 Prodaj KRAVO, 8 mesecev brejo, staro 4 leta. Zg. Lipnica 14, Kamna gorica 5829
 Prodaj CIRKULAR z motorjem. Starman, Sp. Besnica 49 5830
 Prodaj nekaj ZIMSKIH JABOLK in KROMPIR cvetnik. Voklo št. 30 5831
 KRAVO pred telitvijo zamenjam za KRAVO po teletu. Prodaj tudi obraba JABOLKA. Nova vas 15, Preddvor 5832
 Prodaj 2500 kg CEMENTA. Sp. Bitnje 22, Žabnica 5833
 Prodaj triglasno 6-voltno SIRENO. Tel. 21-616 5834
 Prodaj dva kompletna KOLESA z zimskimi gumami za AUDI 60 ali 72. Kajuhova 10, Kranj 5752

kupim

Kupim 20—25 ton udarčno STI-SKALNICO (štanco). Markun Franc, Ribno 49 a, 64260 Bled 5816
 Kupim 300—400 kg težkega VO-LA. Zg. Besnica 48 5850

V VSEH NAŠIH POSLOVALNICAH
NOVA MODNA KOLEKCIJA JESEN '73

Kupim ZREBICO ali BIKCA do dvesto kg ter ŠKORNJE boks 44 št. Janez Tavčar, Poljane 20 nad Škofjo Loko 5851
 Kupim 350 kosov rabljene STRESNE OPEKE — špičak, Gorica 2, Radovljica 5852

CREINA HOTEL CREINA

Od 5. oktobra ponovno odprt nočni lokal vsak večer od 21. do 3. ure zjutraj, razen ponedeljka.

Zabava za vse
 Vljudno vabljeni

Dijaški dom v Kranju

razpisuje prosto delovno mesto

čistilke za nedoločen čas

Nudimo samsko stanovanje in prehrano v domu. Nastop službe po dogovoru. Razpis velja 14 dni od dneva objave.

vozila

Kupim ZASTAVO 750 v dobrem stanju do 10.000 din, trodelno ali štiridelno OKNO. Sveti Duh 42, Škofja Loka 5856

Prodaj PEUGEOT 204. Telefon 21-616 5835
 Prodaj FIAT 750, letnik 1964. Dvorje 31, Cerklje 5814
 Prodaj KATRCO R4, letnik 1968. Šafranič, Dvorje 35, Cerklje 5837
 Kupim FIAT 750 v dobrem stanju. Voglje 73, Senčur 5837
 Prodaj dobro ohranjen AMI — 8 BREAK, letnik november 1970. Boštjančič, Kranj, tel. 22-237 (od 16. ure dalje) 5838
 Prodaj odlično ohranjen FIAT 1100 R, letnik 1968. C. kokrškega odreda 14 B 5839

rozinček
 jurko tonka
NOVO

mehko pecivo iz družine

Triglav

Praktično pakirani kolački so primerni za enkratni obrok doma, na izletu, potovanju, v gostinstvu, otroško varstvenih ustanovah in šolah.

ŽITO-LJUBLJANA TOZD GORENJSKA

kamniška gorčica

Prodaj R4 za 8000 din. Kržišnik, Solska 6, Škofja Loka. Ogleđ vsak popoldan od 15.—18. ure 5842

Prodaj FIAT 850 ali 1100 B. Prevodnik Jože, Brode 10, Škofja Loka 5840

Prodaj osebni avto FIAT 850, letnik 1966. Puhar, Kečetova 1. Informacije na tel. 22-324 5841

Nov AMI 8 C — registriran, bele barve, ležalni sedeži, prodaj. Cena 45.000 din. Šilar, Stražiška 54, Kranj 5843

Zdravniška dežurna služba v Poljanski dolini

Od 12. oktobra do 18. oktobra od 19. do 6. ure zjutraj kličite dežurnega zdravnika v Zdravstvenem domu Škofja Loka, telefon 60-440.

Prodaj OPEL REKORD, letnik 1959/60 v voznem stanju, registriran do julija. Ogleđ popoldan. Janžekovič Jože, Mladinska 1, Kranj 5844

Prodaj registriran MOPEĐ 14 TL — turing, skoraj nov, še v garanciji. Cena 3500 din. Oražem, Moša Pijade 13, Kranj 5845

Prodaj OPEL REKORD, letnik 1965 za 15.000 din. Naslov v oglasnem oddelku 5846

Poceni prodaj avto RENAULT MAJOR 10, letnik 1967, karamboliran. Kosmač Mirko, Mrzli vrh 9, Sp. Idrija 5847

Ugodno prodaj VW KOMBI-BUS, letnik 1969. Drempetič Milan, Planina 26, Kranj, tel. 24-891 5848
 Kupim volkswagen ali FIAT 750, 850. Kranj, Mlekarska 10 — Miro

stanovanja

Studentka nujno potrebuje SOBO v Kranju za dobo enega leta. Ponudbe poslati pod »Mirna« 5853

izgubljeno

Dne 2. 10. 73 zvečer sem IZGUBILA ZAPESTNICO z vgraviranim imenom BREDA. Najditelja prosim, da jo vrne na naslov: Dolžan, Cesta St. Žagarja 18, Kranj, tel. 21-108

ostalo

Zatekel se je tuj črni PES. Dobi se v Peračici 5, Brezje 5855

kino

Kranj CENTER
 10. oktobra franc. barv. film KORZISKO MASČEVANJE ob 16. in 18. uri, premiera špan-ital. barvnega CS filma VELICASTNI TONY CARRERA ob 20. uri
 11. oktobra premiera amer. barvnega filma FRANCOSKA ZVEZA ob 16., 18. in 20. uri
 12. oktobra amer. barvni film FRANCOSKA ZVEZA ob 16., 18. in 20. uri

Kranj STORŽIČ
 10. oktobra amer. barv. film NAVSKRIZNI OGENJ ob 16., 18. in 20. uri
 11. oktobra špan-ital. barv. CS film VELICASTNI TONY CARRERA ob 16., 18. in 20. uri
 12. oktobra špan-ital. barv. CS film VELICASTNI TONY CARRERA ob 16., 18. in 20. uri

Tržič
 10. oktobra amer. barv. film BILLY KID ob 18. in 20. uri
 11. oktobra amer. barv. film NAVSKRIZNI OGENJ ob 18. in 20. uri

Kamnik DOM
 10. oktobra franc. barv. film VOZOVNICA ZA PEKEL ob 18. in 20. uri
 11. oktobra franc. barv. film VOZOVNICA ZA PEKEL ob 18. in 20. uri

Škofja Loka SORA
 10. oktobra jug. barv. film IN BOG JE USTVARIŁ KAVARNIŠKO PEVKO ob 18. in 20. uri

11. oktobra angl. barv. film UPOR V AVTO-BUSU ob 20. uri
 12. oktobra angl. barv. film UPOR V AVTO-BUSU ob 18. in 20. uri

Železniki OBZORJE
 10. oktobra angl. barv. film ZADNJI DRAKULA ob 20. uri
 12. oktobra angl. barv. film ZADNJI DRAKULA ob 20. uri

Radovljica
 10. oktobra ital. barv. film PRESUSTVO ob 20. uri
 11. oktobra špan. barv. film ZVEZDA VARIETEJA ob 20. uri
 12. oktobra franc. barv. film NEKOC JE BIL POLICAJ ob 20. uri

Jesenice RADIO
 10. oktobra japon. barv. film TIHOTAPCI ZLATA
 12. oktobra amer. barv. film KRALJ — STROJNICA

Jesenice PLAVZ
 11. oktobra amer. barv. film SLACENJE
 12. oktobra japon. barv. film TIHOTAPCI ZLATA

Kranjska gora
 10. oktobra ital. barv. CS film ČRNI MORILEC
 11. oktobra japon. barv. film TIHOTAPCI ZLATA

Izdajna CP »Gorenjski tisk«, Kranj, Ulica Moše Pijadeja 1. Stavak: CP »Gorenjski tisk« Kranj, tisk: Združeno podjetje Ljudska pravica, Ljubljana, Kopitarjeva 2. — Naslov uredništva in uprava lista: Kranj, Moše Pijadeja 1. — Tekoči račun pri SDK v Kranju številka 51500-601-10152 — Telefoni: glavni urednik, odgovorni urednik in uprava 21-190, uredništvo 21-835, novinarji 21-860, malooglasni in naročniški oddelek 21-194. — Naročnina: letna 60 din, polletna 30 din, cena za 1 številko 70 par. — Oproščeno prometnega davka po pristojnem mnenju 421-1/72.

2% znižan prometni davek

Na VI. mednarodnem sejmu obrti in opreme v Kranju razstavljamo osebna vozila, kolesa in motorna kolesa.

Obiščite naš paviljon v hali A, kjer vam bomo s strokovnim nasvetom pomagali pri pravilnejši odločitvi.

slovenija avto

Binom
Binom je domiselna novost
Dvojna funkcija: fotelj — ležišče
Solidna oblika
Udobnost izdelava
Izredno nizka cena

din 990,-

lesnina

Kranj, Ljubljana, Celje, Maribor, Koper, Murska Sobota, Nova Gorica

nesreče

Trčila mopedista

V petek, 5. oktobra, popoldne se je na cesti drugega reda v Račevi pri Zireh pripetila prometna nezgoda zaradi izsiljevanja prednosti. Voznik mopeda Viktor Žakelj (roj. 1950) iz Goropok je vozil od Zirov proti Dobračevi. Iz nasprotni smeri pa je na mopedu pripeljal Zdravko Pišlar (roj. 1953) iz Jarčje doline. Voznik Pišlar je v križišču s cesto, ki pelje v Račevo, zavijal levo, pri tem pa je vozniku Žaklju zaprl pot. Voznika sta trčila in padla. V nesreči je bil voznik Pišlar težje ranjen in so ga prepeljali v bolnišnico, voznik Žakelj pa je bil lažje ranjen.

Izsiljevanje prednosti

V petek, 5. oktobra, ob 20.40 se je na cesti prvega reda pri Radovljici pripetila prometna nezgoda zaradi izsiljevanja prednosti. Voznik osebnega avtomobila Ladislav Peternel (roj. 1942) z Jesenic je vozil od Kranja proti Jesenicam. Pri odcepu za Radovljico je z desne strani izsiljeval prednost pred njim neznan voznik osebnega avtomobila, zato je voznik Peternel zapeljal na levo stran vozišča. S tem pa je zaprl pot nasproti vozečemu avtomobilu nemške registracije, ki ga je vozil Emil Okoren (roj. 1936) iz Trbovelj, začasno na delu v Zah. Nemčiji. Avtomobil sta tako hudo čelno trčila, da je avtomobil Ladislava Peternela pretrgalo na dvoje. En del avtomobila je odneslo s ceste na travnik, drug del pa v železobetonsko ograjo. Voznik Peternel je bil v nesreči hudo ranjen in so ga prepeljali v jeseniško bolnišnico. Škode na avtomobilih je za 80.000 din.

Zadel otroka

V soboto, 6. oktobra, dopoldne je na cesti prvega reda na Hrušici voznik osebnega avtomobila nemške registracije Mladen Perič (roj. 1947) iz Viškovec, začasno na delu v Zah. Nemčiji, zadel 5-letnega Roberta Hochnetza iz Zah. Nemčije, začasno na obisku pri M. Podlesnik s Hrušice. Voznik Perič kljub zaviranju nesreče ni mogel preprečiti, ker je vozil prehitro glede na stanje ceste. V nesreči si je otrok zlomil nogo in so ga prepeljali v bolnišnico.

Avtomobil zaneslo s ceste

V nedeljo, 7. oktobra, ob 3.30 zjutraj se je na cesti prvega reda na Jeprci pripetila huda prometna nezgoda. Voznik osebnega avtomobila Zivko Levičnik (roj. 1948) iz Kranja je vozil proti Kranju. V blagem levem ovinku je njegov avtomobil zaradi neprimerne hitrosti zaneslo v desno s ceste, nato pa spet čez cesto v levo, kjer je trčil v drevo. V nesreči so bili hudo ranjeni voznik ter sopotnika Janja Levičnik in Dane Geratič iz Lesc. Prepeljali so jih v ljubljansko bolnišnico. Škode na avtomobilu je za 60.000 din.

Nenadoma pred avto

V nedeljo, 7. oktobra, popoldne je v križišču Ulice Moša Pijade in Oldhamske ceste nenadoma stopil pred avtomobil Ane Košnik (roj. 1926) iz Kranja Stanko Cyranski (roj. 1949) iz Kranja. Cyranski je bil v nesreči lažje ranjen.

Zapeljal v desno

V ponedeljek, 8. oktobra, ob 5.30 se je na cesti prvega reda na Meji pripetila prometna nezgoda. Voznik osebnega avtomobila nemške registracije Anton Stopar (roj. 1945) iz Hrastja pri Brežicah je vozil proti Kranju. Na Meji je zapeljal na desni rob ceste na betonsko bankino, kjer je zadel Jerico Sušnik (roj. 1951) z Meje, ki je hodila po desni strani ceste po bankini proti Kranju. V nesreči je bila Sušnikova huje ranjena in so jo prepeljali v ljubljansko bolnišnico.

Zapeljal v tovornjak

V ponedeljek, 8. oktobra, ob 8. uri zjutraj se je v vasi Koritno pri Bledu pripetila prometna nezgoda. Voznik tovornjaka Drago Zupanc (roj. 1946) s Koritnega je pri hiši št. 4 opazil, da čbzi nasproti mopedist s precejšnjo hitrostjo. Močno je zavrl, mopedist Janez Torkar (roj. 1957) pa se je kljub temu zaletel v tovornjak in se hudo ranil. Prepeljali so ga v jeseniško bolnišnico. L. M.

Akademski komorni zbor iz Kranja

vabi k sodelovanju vse mlade od osemnajstega do tridesetega leta starosti, ki imajo posluh, dober glas in veselje do petja.

Sprejem novih članov bo v sredo, 10. oktobra, ob 19. uri v pevski sobi Gimnazije (2. nadstropje). Vabljeni

Velika škoda

V soboto, 6. oktobra, nekaj po 21. uri je začelo goreti v valjarni tovarne Sava v Kranju. Vzgale so se saje pri stroju za mešanje gumijastih zmesi. Škode je za okoli milijon novih din. Komisija, ki si je ogledala kraj požara, je ugotovila, da so v soboto zjutraj začeli vzdrževalci strojev remont na stroju za mešanje gumijastih zmesi, ker se je pojavila okvara na pogonskem cilindru. Pri tem so uporabljali avtogeni varilni aparat. Zaradi gretja so se vnele saje in del surovega kavčuka v bližini. Okoli 13. ure je bil stroj popravljen. Ob 18. uri je obratni delovodja Alojz Pirc opazil v loputi stroja žareče saje, ki jih je skušal z gasilnim aparatom pogasiti. Po gašenju so delavci saje in večji del kavčuka odstranili. Nekaj gorečih saj pa je padlo v jašek stroja, zato je uro kasneje spet začelo goreti. Žarenje saj je obratovodja s pomočjo nočnega čuvaja spet pogasil z gasilnim aparatom. Saje pa so tele naprej in čez dve uri je znova izbruhnil ogenj, tokrat precejšen, saj je povzročil kar precejšnjo škodo.

Vlom na pošto

V noči na nedeljo, 7. oktobra, je neznanec vlomil na pošto na Ljubljanski cesti na Bledu. V stavbo je prišel skozi slabo zaprto zračno okno. V prostoru za poslovanje s strankami je nasilo odprl dva predala v pisalni mizi, vendar ni našel ničesar. Zato se je lotil manjše blagajne, v kateri je bilo 6000 din in pa za 500 din poštne znamke. Vlomilec pa se blagajne ni lotil kar na kraju samem, pač pa jo je spravil skozi okno in odnesel. Ostalih blagajn v sosednjih prostorih se vlomilec ni loteval.

Vlom v trgovino

V noči na petek, 5. oktobra, je neznanec vlomil v prodajalno sadja in zelenjave v Poštni ulici v Kranju. Zanimal ga je samo alkohol, saj je odnesel kar 14 steklenje vinjaka, slivovke, pelinkovca in konjaka, iz predala pa za 100 din drobiža. Škode je za 446,60 din.

Odbor za kadre kemične tovarne

exoterm kranj
KEMIČNA TOVARNA jugoslavija

Kranj, Struževo 66

objavlja
več prostih delovnih mest
za delo v proizvodnji

Pogoj je starost nad 18 let. Osebni dohodek od 2000 do 2400 din. Prošnje sprejema splošni oddelek do 17. oktobra 1973.

Zahvala

Ob prerani, boleči izgubi dragega moža in očeta

Janeza Omahna

se iz srca zahvalujemo vsem sorodnikom in znancem, sostanovalcem in ostalim, ki ste nam pomagali in ga spremili na zadnji poti. Posebna zahvala pevcem in č. duhovščini za pogrebni obred.

Zalujoča žena z otroki

Kranj, dne 8. 10. 1973

Zahvala

Ob boleči izgubi naše drage mame

Ane Pogačnik

Muskarjeve mame iz Zg. Besnice 59

se iskreno zahvalujemo vsem sosedom za pomoč v najtežjih dneh, sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so ji darovali vence in cvetje, nam izrekli sožalje in jo v tako velikem številu spremili na zadnji poti. Iskrena hvala pevcem in č.g. župniku Pavlinu za spremstvo in opravljeni obred.

Zalujoči: mož Janez, sinova Jože, Mirko in hčerka Marina z družinami, sestre in ostalo sorodstvo

Zg. Besnica, 7. oktobra 1973

Sporočamo žalostno vest, da je umrl

Viktor Benedik
upokojenec

Pogreb dragega pokojnika bo v sredo, 10. oktobra 1973, ob 15.30 na pokopališče v Kranju.

Zalujoči: sin Viktor z družino in drugo sorodstvo

Kranj, Stražišče 8. okt. 73

Zahvala

Ob smrti naše drage žene, mame in sestre

Jožefe Petrovič

se iskreno zahvalujemo vsem sosedom, sorodnikom in znancem, ki so darovali vence in cvetje, nam izrekli sožalje in jo v tako velikem številu spremili na zadnji poti. Zahvalujemo se družinam Hafner, Lipanovič in Prosen, Omanovi mami in Hafner Milki. Posebno se zahvalujemo podjetju Puškarna Kranj, Varnosti ISP Kranj in Tekstilindusu — Tkalnica II in čistilnici blaga.

Vsem še enkrat najiskrenejša hvala.

Zalujoči: mož Boris, hčerke Ljubiča in Ema, sestra Ančka z družino in brat Franci z družino.

Kranj, dne 8. 10. 1973

NAJMANJ 2000 DIN PRIHRANITE Z DRUŽINSKIM NAKUPOM

pri

pri vsakem nakupu kateregakoli blaga v skupni vrednosti nad 2000 N din zaračunamo samo 90% polne cene!
izjemna ugodnost velja le od 1.10. do 30.11.

je vizitka dobre modne prodajalne!

**3 mesečni
brezobrestni
KREDIT**

Uspehi športnikov invalidov

Na državnem prvenstvu invalidov, ki je bilo prejšnji teden v Varaždinu, so se športniki invalidi člani športnega društva Borec iz Kranja dobro odrezali. Posebno uspešni so bili v atletiki, kjer so ekipno osvojili tretje mesto, enako mesto tudi v streljanju, v šahu pa so bili sedmi. Državno prvenstvo invalidov, ki se ga je udeležilo okoli 90 najboljših invalidov športnikov iz vse Jugoslavije, je bilo obenem tudi izbirno tekmovanje za sestav ekip, ki bodo zastopale Jugoslavijo na svetovnem tekmovanju invalidov naslednje leto v Veliki Britaniji.

Sportno društvo invalidov Borec v Kranju obstaja že enaindvajseto leto. Članov je kar veliko, okoli 250, v društvu pa se lahko vključi prav vsak invalid, ki se glede na svoje sposobnosti in vrsto invalidnosti lahko pridruži več sekcijam. Tako se 20 invalidov plavalcev vsak teden zbere na treningu v zimskem bazenu v Kranju. Med najbolj

množičnimi pa sta sekciji šaha in kegljanje in pa strelstvo. Nemalo uspehov imajo kranjski športniki invalidi tudi v smučanju, saj so člani državne smučarske reprezentance invalidov. Februarja prihodnje leto gre celotna smučarska ekipa kranjskih invalidov smučarjev na svetovno prvenstvo v smučanju v Francijo.

Ekipa invalidov športnikov se prav sedaj še posebej pripravlja na republiško in državno prvenstvo v sedežni odbojki, ki bo naslednji mesec v Kranju. Na nedavnem republiškem tekmovanju v atletiki in plavanju so kranjski invalidi športniki že dosegli lepe uvrstitve. Franc Furlan in Franc Bambič sta republiška prvaka v mnogoboju vsak v svoji kategoriji, v plavanju pa sta na republiškem prvenstvu v Novem mestu dosegla prvi mesti člana Borca Anton Tomc in Boris Žukevič vsak v svoji kategoriji. L. M.

Prvenstvo SRS in revija skokov v Kranju

V ponedeljek so se vrnili z 10-dnevnih priprav v ČSSR naši najboljši skakalci, ki so vadili na skakalnicah v Rožnovu in na največji skakalnici sveta pokrite s plastiko v Frenstatu. Zdaj bodo 15 dni trenirali v klubih in med tem časom imeli tudi dve tekmi. Prva bo prihodnjo soboto, 13. oktobra, v Mostecu pri Ljubljani, druga pa v nedeljo, 14. oktobra, ob 14. uri na 50-metrski plastični skakalnici na Gorenji Savi pri Kranju. Na kranjski skakalnici pa bo hkrati tudi republiško prvenstvo za starejše in mlajše mladince za leto 1973. Za zaključek sezone na plastičnih skakalnicah se torej v nedeljo v Kranju obeta zanimiva prireditev, katere se bodo po vsej verjetnosti udeležili tudi štirje najboljši avstrijski skakalci, in sicer Schnabl, ki je bil na septembrski tekmi v Kranju drugi, dalje Millonig, Grätzer in Wallner.

J. Javornik

Triglav : Maribor 90 : 74

Litija, tretja tekma za drugo mesto v I A SKL: Triglav : Maribor 90:74 (36:36), gledalcev 1000, sodnika Pur (Zalec) in Hojs (Ljubljana).

Triglav: Košir 4, Mavrič 2, Dežman 2, Torkar 17, Kalan 18, Skubic 3, Klavara 5, Rus 6, Fartek 5, Slokan 28.

Maribor: Dobrin 2, Vežjak 9, Kuntu 19, Jagodnik 18, Jordan 5, Škrabar 3, Vahen 6, Welt 10, Lovše 2.

Prosti meti: Triglav 36:20, Maribor 38:24.

Pet osebni napak: Vahen (25), Mavrič (29), Dobrin (31), Lovše (32), Fartek (32), Jordan (33), Kuntu (36), Slokan (37), Vežjak (40).

Pred polnim avditorijem, med katerim je bilo skoraj polovica Kranjčanov, so Triglavani odpravili Mariborčane. Po izenačenem prvem delu je trener Triglavov Lampret v nadaljevanju na igrišče poslal petero — Torkar, Kalan, Fartek, Mavrič, Slokan — ki je že v parih minutah razbila obrambo gostov in si priborila lepo prednost, ki so jo povečali še v zadnjih desetih minutah in zasluženo zmagali. -dh

Prehodni pokal tudi letos za športnike

Velikega strelskega tekmovanja z malokalibrsko puško, ki je bilo izvedeno minulo soboto v Habjanovem prugu v počastitev krajevnih praznikov, se je udeležilo kar preko dvajset ekip. Zanimivo je, da so tudi letos najboljše streljali člani športnega društva Krvavec Cerklje in tako že drugič zapovrstjo osvojili prehodni pokal krajevnih skupnosti, ki ga jim je zvečer na slavnostni seji podelil predsednik krajevnih skupnosti Miha Stenovec. Šele na drugo mesto so se uvrstili strelci domače strelske družine. Od posameznikov je bil najboljši Alfonz Kern iz Cerklj, ki je z odličnim rezultatom 94 krogov od 100 možnih osvojil prvo mesto in pokal krajevnih skupnosti v trajno last. -an

Ljubljanska conska rokometna liga

Še naprej vodi Šešir

V 6. kolu ljubljanske conske rokometne lige je bila za gorenjska moštva bolj slaba bera. Šešir je doma katastrofalno porazil ekipo Preddvora. Križe in Duplje sta bila za malenkost prekratka za zmago. Sava je častno izgubila v Brežicah in je še nadalje na predzadnjem mestu. Alples je na domačem terenu osvojil le točko, čeprav je do odmora prigradal solidno prednost.

V ženski ligi kranjska Sava niza zmago za zmago. Tokrat je zmagala že petič zapored in je krepko na vrhu lestvice.

Rezultati — moški: Šešir : Predvor 24:9, Mokerc : Križe 16:15, Novo mesto : Duplje 19:15, Olimpija : Krško 20:19, Brežice : Sava 23:16, Alples : Slovan B 16:16; ženske: Olimpija B : Storžič 7:13, Lisca : Kamnik 11:18, Ribnica : Alples B 22:15, Rateče : Zagorje 21:7, Šešir : Sava 5:13.

Lestvica — moški:

Šešir	6 600 136: 80 12
Mokerc	6 501 92: 81 10
Brežice	6 402 126:107 8
Olimpija	6 402 110:104 8
Slovan B	6 312 112:100 7
Krško	6 303 119:100 6
Novo mesto	6 303 113:114 6
Duplje	6 303 90:100 6
Križe	6 204 94:108 4
Alples	6 114 93:101 3
Sava	6 105 83:119 2
Preddvor	6 006 75:129 0

Lestvica — ženske:

Sava	5 500 95:59 10
Radeče	5 401 96:56 8
Storžič	5 401 75:54 8
Lisca	5 302 79:71 6
Olimpija B	5 203 52:65 4
Ribnica	5 203 74:89 4
Kamnik	5 113 66:67 3
Alples B	5 113 71:86 3
Šešir	5 104 56:77 2
Zagorje	5 104 53:83 2

I. Novosel

Naš komentar

Končno tudi evropski prvaki

V soboto točno ob 23.22 je jugoslovanska košarkarska reprezentanca na letošnjem osemnajstem evropskem prvenstvu v športni palači v Barceloni (Španija) po dvanajstem poizkusu osvojila prvo evropsko zlato. Pot do zlatega odličja ni bila lahka, saj so se morali naši fantje Rato Tvrdić (Jugoplastika — Split), Dragan Kičanović (Železnikar — Sarajevo), Vinko Jelovac (Olimpija — Ljubljana), Žarko Knežević (Beograd), Željko Jerkov (Jugoplastika), Dragan Ivković (Radnički — Beograd), Zoran Slavnić (Crvena zvezda — Beograd), Krešimir Čosić (Zadar), Damir Šolman (Jugoplastika), Nikola Plečaš (Lokomotiva — Zagreb), Dražen Dalipagić (Partizan — Beograd), Milan Marović (Radnički) — pod taktirko trenerja Mirka Novosela krepko potruditi, da so najboljši v Evropi. Jugoslovani so že v predtekmovanju skupine A v Barceloni po zmagah nad Španijo 65:59 (31:26), Grčijo 84:68 (44:27), Bolgarijo 76:65 (36:33), Italijo 73:71 (67:67, 63:63, 27:33) in Francijo 80:70 (46:31) ter v polfinalu v Badalonii ČSSR 96:71 (46:31) in v finalu spet Španijo z 78:69 (43:31), dokazali, da jih niso zaman prištevali k favoritom za najvišji naslov. Evropski naslov pa nam daje nalogo, ki jo bo treba potrditi prihodnje leto na svetovnem prvenstvu v Portoriku, saj bomo branili naslov svetovnih in evropskih prvakov.

Končano je tudi tekmovanje v vseh slovenskih košarkarskih ligah. Gorenjski predstavniki, ki so tekmovali v ligah, so s svojimi igrami dokazali, da v slovenskih ligah dosegajo visoke rezultate. V elitni skupini je kranjski Triglav v tretji tekmi v soboto v Litiji uspešno prebrodil še zadnjo prepreko za udeležbo na kvalifikacijah za vstop v II. zvezno ligo — zahod. Premagal je namreč ekipo Maribora. Kvalifikacije naj bi bile v telovadnici OS France Prešeren v Kranju od 17. do 21. oktobra. Triglavani imajo tako prednost domačega igrišča, nastopili bodo pred domačim občinstvom in pod domačimi koši, kar nam daje upanje, da jih bomo videli na delu v družbi najboljših drugoligaških ekip.

Razočaral je drugi gorenjski ligaš v tej skupini Jesenice, saj so v vseh prvenstvenih srečanjih osvojili le bori dve točki. Nekdaj odlični košarkarski kolektiv je zaradi nerensnosti ali tuji gardi igralcev povsem pozabil na vzgojo mladega kadra. Ne načrtno delo jeseniških košarkarjev je pokazalo, da s tujimi močmi in s slabimi finančnimi sredstvi ne morejo iskati dobre košarke. To se jim je maščevalo tudi pri ženski ekipi, ki je po nekajletnem uspešnem nastopanju v slovenski ligi in po osvojitvi niza najvišjih naslovov, letos morala celo prenehati tekmovati.

V SKL B je Gorenjce tokrat zastopal loški Kroj. Po slabih rezultatih v prvi I A SKL je kljub uspešnemu nastopanju letos pokazal precej manj kvalitete kot prejšnja leta.

Tudi košarkarice Kroja in žirovske Etikete niso pokazale tistega, kar so od njih pričakovali. Slaba uvrstitev Etikete je opravičljiva, saj so letos prvič nastopile v tako močni konkurenci. Ločanke pa so v prejšnjih letih pokazale več kot letos.

Prvenstva so tako končana. Košarkarji in košarkarice imajo zaslužen počitek in dosti časa do starta v novem prvenstvu. Upajmo, da ne bodo zaspali, saj so pred njimi nove naloge in nova tekmovanja. D. Humer

Vljudno sporočamo cenjenim kupcem, da lahko kupijo rogovo Pony kolo, moško in žensko kolo vseh vrst —

prodajamo na kredit brez porokov

Vse informacije v poslovalnici Slovenija avto Kranj — Titov trg 1

Priporočamo se za obisk

slovenija avto
poslovalnica Kranj
Titov trg 1

Šport med vikendom

NOGOMET — Drugi gorenjski derbi v ZCNL v Trzinu je prinesel zmago gostujoči ekipi Triglava. Kranjska Sava pa je v Strazišču še enkrat pokazala, da na tujem igri bolje kot doma. Tudi v nedeljskem srečanju je komaj iztržila remi proti solidni enajsterici Primorja.

Izidi: Tržič : Triglav 1:2 (0:2), Sava : Primorje 2:2 (1:1).
Pari prihodnjega kola: Triglav : Jadran, Tabor : Tržič, Usnjari : Sava.

ROKOMET — Rokometna ekipa Alpresa so tudi v tem kolu doma brez težav odpravile gostujoče nasprotnice Partizana. V moški republiški ligi je Tržič doma premagal Radgono, Kamnik pa je v Ribnici moral priznati premoč domačinom.

Izidi: Alples : Partizan 13:11 (7:5), Tržič : Radgona 28:14 (12:8), Ribnica : Kamnik 27:19 (12:10).
Pari prihodnjega kola: Olimpija : Alples, Kamnik : Tržič.

HOKEJ NA LEDU — V okviru tekmovanja za alpski pokal so Jeseničani pod Mežakloj brez težav odpravili zagrebški Medveščak. Izid srečanja Jesenice : Medveščak 6:1 (4:0, 0:0, 2:1).

NAMIZNI TENIS — Namiznoteniški klub Triglav je bil organizator prvega republiškega turnirja članic drugega razreda. Brez izgubljenega srečanja je bila najboljša Cvetkova (Ilirija).

Vrstni red: 1. Cvetek (Ilirija), 2. Černovek (Fužinar), 3. Stare (Ljubljana), 4. Zorž (Olimpija), 5. Krmelj (Triglav), 6. Čadež (Olimpija), 7. Ačko (Fužinar), 8. Jovanović (Ilirija).

SMUČANJE — teki — Na drugem krosu smučarskih tekačev je v Dolu nastopilo 200 tekmovalcev in tekmovalk vseh starostnih skupin. V teku članov na 15 km je bil najhitrejši Gorjan Filip Kalan.

Vrstni red: mlajši pionirji (2km): 1. Leben (Dol), mlajše pionirke (1km): 1. Podberšek (Dol), starejši pionirji (3km): 1. Kranjc (Lovrenc), 2. Ahačič (Križe), starejše pionirke (2km): 1. Obrun (Lovrenc), mlajši mladinci (3km): 1. Manfreda (Lovrenc), 2. Nastran (Alples), mlajše mladinke (3km): 1. V. Manfreda (Lovrenc), starejši mladinci (8km): 1. Kavčič (Triglav), 2. Djuričić (Jesenice), 3. Lotrič (Triglav), starejše mladinke (5km): 1. Bizant (Olimpija), 2. Turščak (Lovrenc), 3. Fister (Triglav), mlajši člani (8km): 1. Tajnikar (Olimpija), 2. Novak (Kamnik), 3. Fajfar (JLA), članice (5km): 1. Kordež, 2. Bešter (obe Triglav), člani (15 km): 1. Kalan (Gorje), 2. Erzen (Triglav), 3. Dornik (Olimpija), 4. Jelenc (Triglav), 5. Gartner (Triglav), 6. Grad (Dol), 7. Premoze (Dol), 8. Lotrič (Triglav). -dh

Protest odbojkarjev Triglava

Do zaključka prvega dela prvenstva v II. slovenski odbojkarjski ligi nas ločijo le še tri kola. Za sezono 1973/74 se je odbojkarjski zvezi Slovenije prijavilo devet ekip: Plamen (Kropa), Novo mesto, Mokronog, Salonit II (Anhovo), Bohinj, Ljubljana, Zirovnica, Kamna gorica in kranjski Triglav. Ker pa je svojo udeležbo že na startu odpovedala Zirovnica, je nato namesto nje vskočil OK Žužemberk.

Vse lepo in prav. Toda prišlo je do prvega zapleta. Triglavani bi morali 30. septembra odigrati tekmo v Žužemberku z domačimi odbojkarji. Ker jim odbojkarjska zveza Slovenije ni poslala ponovnega razporeda — dobili so ga šele v soboto, 6. oktobra, in ker tudi OK Žužemberk ni poslal obvestila o času tekme in kje se igra, igralci Triglava sploh niso odpotovali na to srečanje. Ne-

Pregledna tekma kranjskih skakalcev

V okviru priprav za novo sezono so imeli v nedeljo kranjski skakalci pregledno tekmovanje na plastični skakalnici na Gorenji Savi. V odsotnosti Mesca in Gorjanca, ki sta bila na pripravah v ČSSR, ter še nekaterih članov, je zmagal Norčič, pri starejših mladincih je bil najboljši Čimžar, pri mlajših Robida ter med pionirji Bizjak.

Rezultati: 1. Norčič 211,0 (44,5, 45,5), 2. Bukovnik 197,0 (42,5, 44,5), 3. Grosar 184,5 (40, 42), 4. Peternel 172,5 (38, 39), 5. Bešter 153,2 (35,5, 33,5); st. mladinci: 1. Čimžar 176,0 (42, 40,5), 2. Brenkuš 170,5 (39,5, 38,5), 3. Podobnik 168,0 (35, 36); ml. mladinci: 1. Robida 148,5 (32, 32), 2. Kežar 147,8 (32, 30,5), 3. Finžgar 142,0 (31,5, 31); pionirji: 1. Bizjak 135,0 (30, 30). J. Javornik

malo pa so bili začudeni, ko so od tretje osebe izvedeli, da je tekma Žužemberk : Triglav registrirana s 3:0 v korist domačinov. Kako je to mogoče, se sprašujejo Triglavani? Kakšen je odnos OZ Slovenije oziroma njene tehnične komisije do tega marljivega, skromnega ter športnega kolektiva iz Kranja, ki živi v senci drugih kranjskih športov.

Zaradi tega se je uprava kluba pogovorila z igralci, ki bodo OZ Slovenije poslali protest, v katerem navajajo, da spremljenega sporeda tekem v II. SLO, iz katerega bi bilo razvidno, da igrajo 30. septembra tekmo z Žužemberkom, ni dobil niti Markovič, ki sprejema vso pošto za OK Triglav, niti nobeden od igralcev oziroma vodstva kluba. Predlagali bodo OZ Slovenije oziroma njeno tehnično komisijo, da omenjeno tekmo ne registrira v korist Žužemberka, temveč naj se igra ponovno srečanje. Če pa protest ne bo rešen, bodo prek sredstev javnega obveščanja (Delo, Dnevnik) javno pojasnili odnos odbojkarjske zveze Slovenije do odbojkarjskega kluba Triglav, saj je treba krivca, ki greši, obsoditi. Če protest ne bodo rešili v njihovo korist, bodo odbojkarji Triglava prisiljeni odstopiti od nadaljnega tekmovanja.

Izidi, ki so jih dosegli Triglavani v prvih štirih kolih: Kamna gorica : Triglav 0:3, Triglav : Plamen 3:1, Novo mesto : Triglav 3:1, Triglav : Ljubljana 3:1.

Ostale izide gorenjskih predstavnikov v II. slovenski ligi žal ne moremo objaviti, ker jih nimamo. D. Humer

GLAS 11

Sreda — 10. oktobra 1973

1+3

Mošnje, Podnart, Bohinjska Bistrica in Češnjica v Bohinju so bili v soboto in nedeljo priča zanimivega obiska in kulturnega dogodka. V omenjenih krajih je gostovalo s staro dramo v štirih dejanjih neznanega avtorja 18 članov dramske sekcije kulturno-športnega društva Bled iz Essna v Zvezni republiki Nemčiji. Prišli so na povabilo zveze kulturno-prosvetnih organizacij Radovljica, s katero so navezali letos stike prek radovljiške kulturne skupnosti. Povsod v radovljiški občini so jih tople sprejeli in pozdravili. Tako jim je ob prihodu v Podnart v soboto zapel pevski zbor iz Podnarta, v imenu DPD Svoboda Podnart pa jih je pozdravil Anton Solar. Pred začetkom sobotne predstave v Podnartu smo pokramljali s tremi člani dramske sekcije iz Essna.

štvo še mlado, smo že navezali stike s podobnim društvom v Berlinu, želimo pa si tudi, da bi čimveč kulturnih in drugih stikov navezali z društvom v domovini. Z dramo Za grunt, ki je prvo delo naše dramske sekcije, zdaj gostujemo tudi v radovljiški občini. Veseli smo tega obiska in upam, da se še kdaj srečamo.»

JOŽICA SIEGER, predsednica kulturno-športnega društva Bled iz Essna:

»Kulturno-športno društvo Bled smo v Essnu ustanovili lani novembra na željo številnih Slovencev, ki delajo in živijo v mestu in okolici. Že pred ustanovitvijo društva smo imeli razne kulturne prireditve, zdaj pa je dejavnost še bolj živahna. Imamo dramsko, športno in še nekatere druge sekcije. Zdaj ima društvo okrog 150 članov, zanimanje zanj pa je vse večje, saj v Essnu in okolici živi okrog 2000 Slovencev. Naš cilj je, da se povežemo. Začetne težave je društvo nekako prebrodilo; sami smo namreč financirali različne dejavnosti. Zdaj pa upamo, da bomo kmalu dobili tudi ustrezen prostor in da bomo lahko organizirali šolo za slovenske otroke. Zakaj smo društvu dali ime Bled? Zato, ker je Bled najlepši kraj v Sloveniji in takšna je tudi pesem (nekakšna himna našega društva). Izbrali smo si Avsenikovo skladbo Otoček sredi Jezera.«

ALBERT PAVŠIČ, so-ustanovitelj društva:

»Sestav našega društva je zelo pester. Naši člani so doma iz domača vseh krajev Slovenije. Jaz sem na primer iz Nove Gorice in živim in delam že 8 let v Nemčiji, predsednica Jožica Sieger pa je iz Ljubljane in je že 23 let v Nemčiji. Sicer pa je član našega društva lahko vsakdo, ne glede na vero in narodnost. Čeprav je dru-

STANISLAV ČEPLAK, režiser drame Za grunt:

»Najbrž sem med najmlajšimi člani društva. Doma sem iz Gornjega grada v Savinjski dolini in sem leto dni v Nemčiji. Po poklicu sem medicinski tehnik, sicer pa sem že kot gimnazijec v Mariboru večkrat nastopal v kulturnem društvu Angla Besednjaka. Delo Za grunt smo študirali tri mesece. Nekateri člani igralne skupine so se vozili na vaje tudi 70 kilometrov daleč. Sami smo izdelali kulise in nabavili obleke. To ni bil ravno majhen strošek; samo kulise so nas veljale približno milijon starih dinarjev. Kot režiser sem s člani dramske sekcije zelo zadovoljen. Zdaj se že pripravljamo na študij igre Micki je treba moza, po tem pa se bomo lotili Jurčiča, Finžgarja in drugih. Čeprav naš nastop v radovljiški občini ni krstna predstava, saj smo pred polno dvorano nastopili že v Essnu, smo zadovoljni, da v domovini lahko pokažemo, da Slovenci v tujini tudi na kulturnem in prosvetnem področju ne držimo križem rok. Nasprotno, narodna in kulturna zavest med Slovenci v tujini je zelo živa.«

A. Zalar

Jesenski izlet izžrebanih naročnikov

Na prejšnjih potovanjih naših naročnikov smo večkrat slišali negodovanja, češ, na izletu je preveč vožnje z avtobusom pa premalo družabnosti in pogovorov.

Glede na te in take pripombe — četudi je spet res, da smo hoteli našim naročnikom na prejšnjih izletih pokazati čimvečji košček domovine — bomo poslej za poizkus organizirali izlete na krajših relacijah, a po vsebini čim bogatejše.

No, in tako smo se sedaj odločili, da bomo naš letošnji jesenski izlet usmerili v kraje bližje Kranju, a Gorenjcem v glavnem skoro nepoznane, vsaj podrobneje ne.

SMER NAŠE POTI

Prej, ko povemo kaj več o pomembnosti in zgodovini posameznih krajev, skozi katere nas bo vodila pot, bo gotovo prav, če na hitro povemo smer potovanja.

Iz Kranja do Ljubljane bomo naše popotnike pustili še malo podremati — potem pa se bo začela naša pripoved o Ljubljanskem barju, o koliščarjih in o Jalnovih Bobrih. Še pred prihodom na Vrhniko, ki je imela v rimskih časih ime Naupertus, se bomo seznanili z bajeslovnimi Argonavti, ki so tod vodili svojo ladjo in jo nato na ramenih prenesli do Trsta, do morja. In se šele potem vrnil domov v Helado, z ukradenim zlatim runom seveda.

Prihod na Vrhniko bomo obeležili s pogovorom o največjem slovenskem pisatelju Ivanu Cankarju. Ogedali si bomo njegov rojstni dom — sedaj spominski muzej — in spomenik ob cesti: tamkaj sedi bronasti Cankar na obcestnem kamnu in premišlja...

Oddahnili se bomo v hotelu Močilniku, ki je postavljen blizu izvira Ljubljance, slovitega Močilnika. Tu bo priložnost za pogovor o skrivnostni ponikalnici, ki priteče v srce Slovenije, v Ljubljano, z juga. O zagonetnem toku, ki mu je najprej ime Pivka, potem Unec in šele od vrhniškega Močilnika naprej Ljubljana.

Pot nas bo potem vodila pod novo avtomobilsko hitro cesto tja pod

bregove 1107 m visokega Krima. Vso pot nas bodo na desni spremljali mračni krimski gozdovi, na levi pa bomo zrlili na vodnatno ravnico, žal le slabo rodovitno Barje. Vseposvobod bo videti, kako se narava ve oblači v zlato rjave barve prijazne jeseni.

In že bomo v Bistri, v svetu, ki ga le malokdo od rojakov pozna. Saj je tako odročeno, tako skrito — a vendar tako lep in spokojen. Tu je mogočen grad, ki je bil nekoč cistercianski samostan. Vanj so pred leti namestili Tehniški muzej Slovenije, ki s svojimi oddelki (lesni, lovski, gozdarski, tekstilni, prometni, kovaški idr.) zbuja pri obiskovalcih opravičeno presenečenje: toliko nazornih prikazov, toliko spomenikov že izumrlih obrti, toliko tehničnih zgodovinskih informacij je malokje na svetu na enem samem mestu.

Udeleženci izleta so po izkušnjah iz prejšnjih let v glavnem starejši, podeželski, preprosti ljudje — ti pa se za kraje in stvari zelo zanimajo. Vse hočejo natanko vedeti, celo prijeti hočejo vsako reč... No, te in take ljudi voditi po bogastvih, razstavljenih v muzeju, je res v zadoščenje. Ogled zbirke Tehniškega muzeja Slovenije bo gotovo ostal večini udeležencev izleta v trajnem spominu.

Niso pa muzejske zbirke v Bistri nekaj suhoparnega. Tu je še del starega samostana s križnimi hodniki, s sončnimi urami, s freskami in s patino starosti. Tik ob stavbi izvira močan tok in prihrumi izpod Krima. Tako močan, da že nekaj metrov po izviru žene žago-samico. In tako vodnat, da so se po Bistri — tako se voda imenuje — v prejšnjih časih že odtoč s čolni vozili vse do Ljubljane. Celo pešnik Prešeren se je s svojim bratom Jurijem nekajkrat popeljal odtoč po vodi vse do Save pri Litiji.

Graščina Bistra ima tudi velik park z jezerom. Občudovali bomo starodavna drevesa, kakršna v naših krajih niso vsakdanja. Lovsko usmerjeni izletniki pa si bodo še posebej ogledali vrsto prež in drugih lovskih naprav v gozdiču nad gradom.

Kosilo bomo imeli v hotelu Močilnik, potem pa nas bo pot

vodila še v Iški Vintgar in morda do gradu Podsmreke, v katerem je nameščen etnografski prikaz dolinjskega lončarstva. V Višnji gori, kjer imajo menda še vedno polža priklenjenega, se bomo obrnili proti domu. — Podrobneje o vsem pa prihodnjic. C. Z.

Naročniki žrebajo naročnike

Objavljamo imena drugih dvajset izžrebanih Glasovih naročnikov jesenskega žrebanja:

Ažman Rada, C. JLA 20, Kranj, je izžrebala naslednje naročnike:

Langerholc Tine, Verd 178, Vrhniko
Stupnikar Janez, Forme 3, Zabnica
Plebanč Julka, Zvirče 3, Tržič
Lampret Francka, Vincarje 25, S. Loka
Hribar Milka, Grajska 46, Bled
Bergant Marija, Sp. Zalog 52, Cerklje
Jelar Zdravko, Zadruga 4, Duplje
Marolt Anton, Zg. Gorje 25
Ravnik Ivan, St. Žagarja 31, Radovljica
Kaiba Rudolf, Podlimbarskega pot 5, Kamnik

Smole Jana, Drolčevo naselje 29, Kranj, je izžrebala naslednje naročnike:

Lučki Marija, Koroška 36, Tržič
Slabe Anton, Podjelovo brdo 22, Sovodnje
Zupan Jure, Bistrica 162, Tržič
Mahne Angela, Dvorje 62, Cerklje
Sodja Janez, Bl. Dobrava 76, Jesenice
Rupnik Boris, Zupančičeva 2, Kranj
Radon Ivana, Posavec 13, Podnart
Škvarc Stefan, Sr. Dobrava 7, Kropa
Preželj Francka, Boh. Sr. vas 17
Jerina Milka, Bobovek 16, Kranj

V naslednjih številkah bomo objavili ostale izžrebanke. Potovanje bo v soboto, 20. oktobra 1973. Vsem izžrebanec bomo poslali še posebna obvestila.

Knjižnica in bralec

V knjižnici ni najbolj pomembna knjiga, ampak človek, ki sega po njej, je v uvodnem pozdravu poudaril Jaro Dolar, predsednik društva bibliotekarjev Slovenije. To je bila tudi osrednja misel strokovnega posvetovanja in XXI. občnega zbora društva bibliotekarjev Slovenije. V dnevi od 4.—6. oktobra se je odvijalo v galeriji na Loškem gradu. Posvetovanje je pripravilo društvo bibliotekarjev Gorenjske in knjižnica doktorja Ivana Tavčarja iz Škofje Loke. Dobrodošlico in prijetno bivanje v mestu je knjižničarjem zaželel Lojze Malovrh, predstavnik odbora za praznovanje 1000-letnice Škofje Loke.

Zbralo se je prek 200 knjižničarjev iz vse Slovenije. Posvetovanje je bilo posvečeno odnosu knjižnice do bralca. Odprlo je vprašanje, kaj vse mora knjižnica nuditi svojemu obiskovalcu, od predšolskega otroka, šolske mladine in študenta do odraslega bralca. To področje knjižničarskega dela je bilo doslej potisnjeno v ozadje. Zato je bil stik knjižnice z bralcem osrednja tema predavanj in razgovorov na posvetovanju. Ni pomembna samo vsebinska usmerjenost knjižnic. Vse bolj se morajo knjižničarji posvetiti svojemu obiskovalcu in mu pomagati pri izbiri knjige. Prav knjižnica lahko povezuje ločenost kulturne in izobraževalne družbene dejavnosti.

Najprej je Janko Krek predstavil knjižničarstvo na škofjeloškem področju. Freisinški škofje so dali svoj pečat mestu s samostani, v katerih so bile bogate knjižnice. Kapucinski samostan je ohranil številne dragocene rokopise, med drugimi tudi Škofjeloški pasijon. Javno knjižničarstvo ima že stoletno tradicijo. Danes jo nadaljuje knjižnica doktorja Ivana Tavčarja, ki je med prvimi v Sloveniji začela odpirati svoja izposojevališča v odročnih, hribovskih vaseh.

Avgt. Vižintin iz Ljubljane se je v svojem predavanju zavzel za bolj razgibano podobo in pestrejšo dejavnost ljudskih knjižnic. Predvsem morajo v krog svojih bralcev pritegniti več delavcev, ki najmanj segajo po knjigi.

O vidikih pedagoškega dela s predšolsko in šolsko mladino sta spregovorili Marjana Kobe iz Ljubljane in Berta Golob iz Kranja. O oblikah dela in načinu vključevanja doraščajoče mladine v knjižnice pa je govorila Martina Šircelj iz Ljubljane. Prav pri najmlajših moramo zbuditi zanimanje za dobro knjigo, da bo po njej segal tudi pozneje.

Drugi dan posvetovanja je bil namenjen načinom uvajanja študentov v uporabo knjižnice in njenih primarnih, sekundarnih in terciarnih dokumentov. Svoje misli sta povedali Mara Slajpah-Zorn in Sonja Tovornik iz Ljubljane. O sodelovanju knjižničarja pri raziskovalnem in znanstvenem delu je spregovoril Jaro Dolar, ravnatelj Narodne in univerzitetne knjižnice iz Ljubljane. Predavanjem je sledila razprava, v kateri so knjižničarji izmenjali bogate izkušnje svojega dela.

Na popoldanskem občnem zboru so razdelili Čopove nagrade, ki jih društvo bibliotekarjev Slovenije podeljuje najbolj prizadevnim knjižničarjem. Prijeten zaključek razgovorov na posvetovanju je bila večerna predstava v Loškem gledališču. Recital z dramskimi odlomki — Škofja Loka skozi stoletja — je knjižničarjem predstavil tisočletno mesto in njegovo bogato zgodovino. Ob koncu pa je organizator pripravil še strokovno ekskurzijo v nemško mesto Reutlingen. Knjižničarji so si ogledali nemško nakupovalno središče za javne knjižnice.

Marija Volčjak

Začetek gledališke sezone na Jesenicah

V nedeljo, 7. oktobra, se je na Jesenicah začela letošnja gledališka sezona. Jeseniškemu občinstvu se je predstavilo Sentjakobsko gledališče z uspešno uprizoritvijo komedije srbskega klasičnega dramatika Jovana Sterije Popovića Jara meščarika ali Pogospodena butica.

Gostovanje Sentjakobskega gledališča iz Ljubljane je ob enem tudi začetek tesnejšega sodelovanja med gledališkimi amaterji iz Ljubljane in Jesenic. Sentjakobsko gledališče bo na Jesenicah odslej bolj reden gost, jeseniški gledališčniki pa bodo bolj pogostoma gostovali v Ljubljani. Amatersko gledališče z Jesenic bo v letošnji sezoni odigralo kar sedem predstav Snahe, s katero so poželi vrsto priznanj že v minuli gledališki sezoni. D. S.